उदयपुर जिल्ला अन्तर्गतका स्थानीय तहहरुको

सामाजिक विकास शाखा/महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक इकाईको

अनुगमन प्रतिवेदन

<u>अनुगमन गर्ने निकाय</u>

जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय

गाईघाट,उदयपुर

२०८२

विषयसूची

१ उदयपुर जिल्लाको परिचय १

२ प्रतिबेदनको पृष्ठभूमी २

३ अनुगमनको उद्देश्य ४

४ अनुगमन विधी ५

५ अनुगमनमा संलग्न पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरु ५

६ अनुगमन फाराम बमोजिमका तथ्य, तथ्याङ्क तथा जानकारी ७

६.१ लिम्चुङबुङ गाउँपालिका ७

६.२ उदयपुरगढी गाउँपालिका १३

६.३ रौतामाई गाँउपालिका १८

६.४ ताप्ली गाँउपालिका २४

६.५ बेलका नगरपालिका २९

६.६ चौदण्डीगढी नगरपालिका ३५

६.७ कटारी नगरपालिका ४१

६.८ त्रियुगा नगरपालिका ४७

७ विवरणहरुको बिश्लेषण ५९

८ निष्कर्ष ६६

८. चित्रसूची ७०

१ उदयपुर जिल्लाको परिचय

पूर्वपट्टि साँघुरिएको र पश्चिमपट्टि विस्तार हुँदै गएको यस उदयपुर जिल्लाको क्षेत्रफल २,०६३ वर्ग किलोमिटर छ। भू-बनोटको आधारमा यस जिल्लामा पहाड, बेसी, टार र तराई सबै प्रकारका भू–भाग समेटिएका छन्। क्षेत्रफलका हिसाबले यो नेपालमा २० औं स्थानमा पर्ने जिल्ला हो र कोशी प्रदेशअन्तर्गत पर्दछ। यो जिल्लाको उचाइ समुद्र सतहबाट ३६० मिटरदेखि २,३१० मिटर सम्म फैलिएको छ। यस जिल्लाको सीमाना उत्तरतर्फ मुख्यतः भोजपुर, खोटाङ र ओखलढुङ्गाको केही भागसँग, पश्चिमतर्फ सिन्धुली र धनुषाको केही भागसँग, दक्षिणतर्फ सिराहा र ससरीसँग तथा पूर्वतर्फ सुनसरी र धनकुटाको केही भागसँग जोडिएको छ। यसरी कुल ९ जिल्लासँग सीमाना जोडिएको हुँदा, यो नेपालका धेरै जिल्लासँग सीमाना जोडिने जिल्लामध्ये दोस्रो स्थानमा पर्दछ।

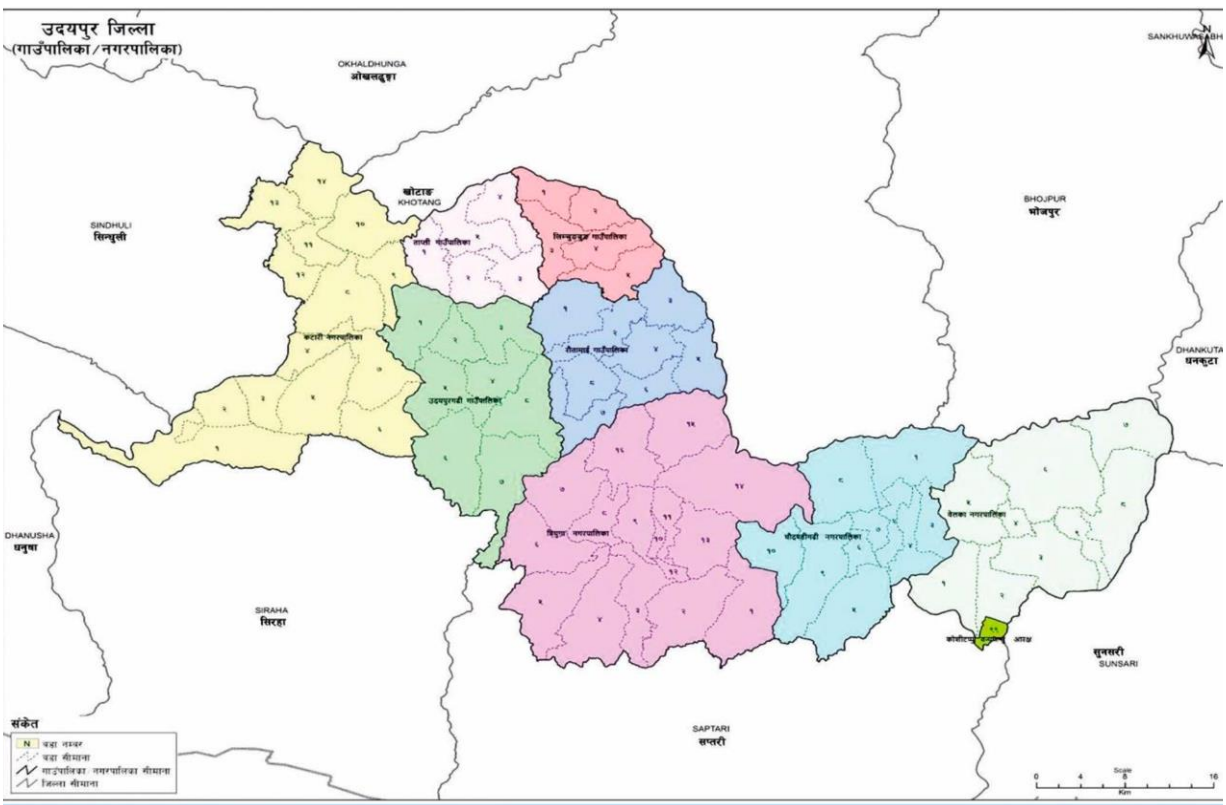

विषम भौगोलिक संरचना भएको यस जिल्लामा महाभारत पर्वत शृङ्खलाभित्र धारिला विकट डाँडाहरू र पातलो बस्तीहरू छन्। महाभारत फेदीदेखि चुरे शृङ्खलासम्मका क्षेत्रहरूमा समथर फाँटहरू छन् भने दक्षिणी सीमावर्ती चुरे क्षेत्रमा घना जंगल छ। त्रियुगा नदी किनार तथा चुरे र महाभारतबीचको

भित्री मधेश क्षेत्र त्रियुगा उपत्यका भनेर चिनिन्छ यही उपत्यकाभित्रको त्रियुगा नगरपालिका अन्तर्गत अवस्थित गाईघाट (बोक्से) सदरमुकाम हो। यस उदयपुर जिल्लामा ४ वटा नगरपालिका (त्रियुगा नगरपालिका, बेलका नगरपालिका, कटारी नगरपालिका, चौदण्डीगढी नगरपालिका) र ४ वटा गाँउपालिका (रौतामाई गाउँपालिका, ताप्ली गाउँपालिका, लिम्चुङ्बुङ्ग गाउँपालिका र उदयपुरगढी गाउँपालिका) गरी जम्मा आठ वटा स्थानीय तहहरु रहेका छन्। र स्थानीय निकायहरुको क्षेत्रफल जनसाँख्यिक अबस्था र केन्द्र टेबल १ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

सि.नं	**स्थानीय तहको नाम**	**क्षेत्रफल (किमी²)**	**जनसंख्या (२०२१)**	**वडा संख्या**	**स्थानीय निकायको केन्द्र**
१	त्रियुगा नगरपालिका	५४७.४३	१०२,७२५	१६	गाईघाट
२	कटारी नगरपालिका	४२४.८९	५९,५०७	१४	कटारी
३	चौदण्डीगढी नगरपालिका	२८३.७८	५३,६३१	१०	बेल्टार
४	बेलका नगरपालिका	३४४.७३	५१,०४३	९	रामपुर
५	उदयपुरगढी गाउँपालिका	२०९.५१	२९,०२६	८	उदयपुरगढी
६	रौतामाई गाउँपालिका	२०४.०८	२०,३२४	८	भुट्टार
७	ताप्ली गाउँपालिका	११९.११	१३,३४४	५	रुपाटार
८	लिम्चुङबुङ गाउँपालिका	१०६.८	९,६८९	५	बाराहा

टेबल १ स्थानीय निकायहरुको बिबरण

यस जिल्लामा कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष, त्रिवेणी संगम (कमला, तावा, दूधौलि नदीको मिलन), चौदण्डीगढी दरबार अवशेष, रौतामाईको महादेव मन्दिर र पोखरी आदि प्रख्यात पर्यटकीय स्थलहरू रहेका छन्।

२ प्रतिबेदनको पृष्ठभूमी

नेपालले संघ, प्रदेश, र स्थानीय तह गरी तीन तहको शासकीय संरचना सहितको संघीय शासन प्रणाली अवलम्बन गरेको छ। नेपालको संविधान २०७२, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, र अन्य प्रचलित कानुनहरूले स्थानीय तहमा नगरपालिका र गाउँपालिकालाई स्थानीय सरकारको

रूपमा स्थापित गरेका छन्। यस प्रणालीले स्थानीय तहलाई अधिकार सम्पन्न बनाउँदै स्वशासनको अभ्यासलाई सुदृढ गरेको छ।

यस जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुख कार्यहरूमा जिल्लाभित्रका स्थानीय तहहरू (नगरपालिका र गाउँपालिका) बीच समन्वय कायम गर्नु, संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारबीच सहकार्य प्रवर्द्धन गर्नु, विकास योजनाहरूको अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्नु, सेवाप्रवाहमा देखिएका समस्याको समाधान गर्नु, दोहोरोपन हटाई स्रोतको प्रभावकारी प्रयोग सुनिश्चित गर्ने गरी विकास योजना समन्वय गर्नु, विवाद समाधान तथा सहजीकरण गर्नु, सूचना संकलन र व्यवस्थापन गर्नु, र जिल्लाको समग्र विकास तथा सेवाप्रवाह सम्बन्धी वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्दछ। साथै, समितिले स्थानीय तहहरूलाई कानुनी, प्राविधिक तथा अन्य आवश्यक सहयोग पनि प्रदान गर्छ।

साथै नेपालको संविधानको अनुसूची ८ र प्रचलित कानूनहरू अन्तर्गत स्थानीय तहहरूले स्थानीय सरकारको रूपमा कार्य गर्दै आएका छन्। यी तहहरूले स्थानीय नीति तथा कानून निर्माण, विकास योजना निर्धारण, स्रोत साधनको परिचालन, बजेट व्यवस्थापन, र आधारभूत सार्वजनिक सेवा प्रवाहका साथै आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक विकाससम्बन्धी क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी पाएका छन्। नगरपालिका तथा गाउँपालिकाका कार्यालयहरूमा स्थानीय सरकारलाई प्राप्त अधिकारअनुसार कार्यालयको प्रभावकारी सञ्चालन र व्यवस्थापनका लागि आवश्यकता र औचित्यका आधारमा स्थानिय तहकै कानून बमोजिम विभिन्न महाशाखा, शाखा तथा इकाईहरू गठन गरिन्छ। यस्तै इकाईहरू मध्ये एक हो सामाजिक विकास शाखा वा महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक इकाई, जसले आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्र परेका सामाजिक सेवा तथा समावेशी विकाससँग सम्बन्धित कार्यहरू सम्हाल्ने गर्दछ।

जसमध्येको एउटा शाखा/इकाई सामाजिक विकास शाखा/महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक इकाई हो जसको कार्यविवरण समग्रमा यसप्रकार रहेका छन्।

- महिला र बालबालिकासम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने,
- विकास योजनामा महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिकको मुद्दा सम्बोधनकालागि पहल गर्ने,
- लैङ्गिक भेदभाव न्यूनीकरण, समानता तथा समता प्रवर्द्धन गर्ने,
- घरेलु हिंसा, यौन हिंसा, बालश्रम, बालविवाह, मानव बेचबिखन रोक्न संस्थागत प्रयास गर्ने,
- एकल महिला, विधवा, अपाङ्ग महिला, जेष्ठ नागरिक महिला, गरिब बालबालिका आदि वर्गलाई लक्षित सहायता कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,

- बाल संरक्षण, बाल विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- समग्रमा सामाजिक-सांस्कृतिक विकासमा जोड दिने ।

यस उदयपुर जिल्लामा ४ वटा नगरपालिका (त्रियुगा नगरपालिका, बेलका नगरपालिका, कटारी नगरपालिका, चौदण्डीगढी नगरपालिका) र ४ वटा गाँउपालिका (रौतामाई गाउँपालिका, ताप्ली गाउँपालिका, लिम्चुङ्गबुङ्ग गाउँपालिका र उदयपुरगढी गाउँपालिका) गरी जम्मा आठ वटा स्थानीय तहहरु रहेका र उक्त स्थानिय तहको आफ्नै संगठन संरचना बमोजिम सामाजिक विकास शाखा/महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक इकाईहरु रहेका छन्।

नेपाल सरकार, महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालय (समन्वय शाखा), सिंहदरबार, काठमाडौंको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रममा सामाजिक विकास अन्तर्गत स्थानीय तहमा रहेका महिला तथा बालबालिका वा सामाजिक शाखाको अनुगमन गर्ने कार्यको जिम्मेवारी संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले मिति २०८०/०४/२५ को सचिवस्तरीय निर्णयद्वारा जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयलाई प्रदान गरेको हो। उक्त निर्णयअनुसार मन्त्रालय (समन्वय शाखा) ले यस कार्यालयका फोकल पर्सन तथा जिल्ला समन्वय समितिको महिला सदस्यलाई तीन दिने तालिम प्रदान गरेको थियो। साथै, सामाजिक विकास मन्त्रालय, कोशी प्रदेशबाट यस कार्यका लागि रु. १,००,००० (अक्षरेपी एक लाख मात्र) बराबरको अनुदान प्राप्त भएको छ। प्राप्त बजेटको प्रभावकारी उपयोग गर्दै २०८२ साल जेठ १९ गते बसेको ४३औं बोर्ड बैठकबाट जिल्ला समन्वय अधिकारी वा फोकल पर्सनले अनुगमनको योजना तय गर्ने निर्णय गरिएको थियो। सोही निर्णयअनुसार तयार पारिएको कार्ययोजनाअनुसार यस कार्यालयका कर्मचारीहरूद्वारा उदयपुर जिल्लाभित्रका स्थानीय तहहरूमा रहेका सम्बन्धित शाखाहरूबाट महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालयले तोकेको मापदण्ड तथा सूचकहरूका आधारमा तथ्य र तथ्याङ्क संकलन गर्दै अनुगमन गरिएको हो। संकलित विवरणहरूमार्फत तयार गरिएको प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिएको छ।

३ अनुगमनको उद्देश्य

बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालयले तोकेको मापदण्ड तथा सूचकसहितको अनुगमन फाराम बमोजिम जिल्ला भित्रका नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरुको सम्बन्धित शाखाबाट तथ्य, तथ्याङ्क सहित अनुगमन गरी उक्त शाखा/इकाईको कार्यसम्पादन प्रभावकारिता सम्बन्धि जानकारी हासिल गर्नु रहेको छ।

४ अनुगमन विधी

शाखा/इकाईको अनुगमनका लागि देहायको विधि अवलम्बन गरिएको:-

- प्रत्यक्ष स्थलगन अवलोकन,
- कार्यालय रेकर्ड बमोजिम बिवरण संकलन,
- जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुसँग छलफल तथा जानकारी संकलन

५ अनुगमनमा संलग्न पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरु

सि.नं.	पदाधिकारीको नामथर	जिल्ल समन्वय समितिको पदनाम	अनुगमन गर्ने स्थानीय तह
१	गौर बहादुर विश्वकर्मा	प्रमुख	सबै
२	तेज प्रसाद गिरी	उपप्रमुख	ताप्ली गाउँपालिका
३	गोमा कार्की	सदस्य	त्रियुगा नगरपालिका
४	भिमचन्द्र राई	सदस्य	लिम्चुङ्गबुङ् गाउँपालिका
५	विष्णु कटुवाल	सदस्य	रौतामाई गाउँपालिका
६	पद कुमार राई	सदस्य	बेलका नगरपालिका
७	मञ्जु कुमारी परियार	सदस्य	चौदण्डीगढी नगरपालिका
८	विन्दाकुमारी विश्वकर्मा	सदस्य	उदयपुरगढी गाउँपालिका
९	इन्द्रहादुर थापा	सदस्य	कटारी नगरपालिका
सि.नं.	**कर्मचारीको नाम थर**	**पद नाम**	**अनुगमन गर्ने स्थानीय तह**
१	आशिष अर्याल	जिल्ला समन्वय अधिकारी	

२	सृजना क्षेत्री	शाखा अधिकृत	रौतामाई गाउँपालिका, उदयपुरगढी गाउँपालिका
३	दिपक पोखरेल	नायव सुब्बा	
४	कृष्ण वि.क.	ह.स.चा.	
५	सोनिका परियार	का.स.	
६	महेन्द्र चौधरी थारु	ईञ्जिनियर	कटारी नगरपालिका र ताप्ली गाउँपालिका
७	दिलिप कुमार यादव	सब ईञ्जिनियर	
८	वरिया चौधरी	का.स.	
९	दिक्षा सापकोटा	लेखापाल	चौदण्डीगढी नगरपालिका
१०	रचना राई	का.स.	
११	दिपक पोखरेल	ना.सु.	बेलका नगरपालिका
१२	दुर्गालाल गिरी	स्वकीय सचिव	
१३	सञ्जीव कटुवाल	ह.स.चा.	
१४	सुवाश वि.क.	खरिदार	त्रियुगा नगरपालिका, लिम्चुङ्बुङ् गाउँपालिका

६ अनुगमन फाराम बमोजिमका तथ्य, तथ्याङ्क तथा जानकारी

६.१ लिम्चुङबुङ गाउँपालिका

❖ शाखामा कार्यरत कर्मचारीको नाम र पदः

क्र.सं.	नाम, थर	पद
१.	सुशिला सुब्बा	सहायक पाँचौ
२.	सन्जु राई	सहजकर्ता
३.	भिमकुमारी सुगरपाक	सहजकर्ता
४.	ललिभुम प्रसाद राई	अपाङ्गता सहायता सहजकर्ता

❖ शाखामा कार्यरत कर्मचारीको संख्याः ४

❖ शाखाका लागि संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट प्राप्त बजेटः रु ३२,७४,४०४ ।-

शाखाद्धारा सम्पादित कार्यहरुको विवरणः

- बालसंरक्षण सम्बन्धी रोकथाममुलक, सचेतनामूलक एवं उद्धार तथा पुनस्थापना सम्बन्धी कार्यक्रमहरु संञ्चालन गर्ने। साथै अन्य निकायहरुबाट संञ्चालन हुने कार्यक्रमहरुमा सहयोग र समन्वय गर्ने ।
- महिला तथा किशोरीहररुको सशक्तिकरणका लागि समुह, संञ्जाल, समिति निर्माण र परिचालन तथा तंथ्याब अभिलेखिकरण गर्ने ।
- ज्येष्ठ नागरिक सञ्चालन निर्माण, परिचालन तथा समन्वय, सचेतना,पैरवी तथा परिचयपत्र वितरण ।
- अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको पुनः स्थापना र अपाङ्गता रोकथाम, क्षमता अभिवृद्धि, तथ्यांक संकलन ।
- महिला र किशोरीहरुको सशक्तिकरण, नेतृत्व क्षमता विकास, संस्थागत विकास र मुलप्रवाहिकरण आर्थिक सशक्तिकरणका कार्यक्रमहरु संचालन ।

- लैगिंक हिंसा विरुद्धका सचेतनामूलक अभियान संञ्चालन गर्ने, घरेलु हिंसा तथा विभेद विरुद्ध परिवार, समाज र समुदाय तहमा सचेतनामुलक अभियान संञ्चालन गर्ने, हिंसा प्रभावित महिला र किशोरिहरुको संरक्षण गरी सशक्तिकरण पुन स्थापना गर्ने, अल्पकालिन आश्रय स्थल महचिला सुरक्षावासको संञ्चालनमा व्यवस्थापनको भूमिका निर्वाह गर्ने ।
    - प्रतिवेदन अवधिमा सम्पादित कार्यक्रम सम्पादनको अवस्था,लाभग्राहीको संख्याः १३३५
    - शाखाको स्वीकृत बार्षिक बजेटः रु ३२,७४,४०४ ।-

अन्य विवरणः

शाखा वा स्थानीय तहले महिला,बालबालिका,ज्येठ नागरिक,अपाङ्गता भएका व्यक्ति र यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यकको क्षेत्रमा गरेका असल अभ्यासहरुः

- अपाङ्गगता भएका व्यक्तिको लागि लोकसेवा तयारी कक्षा संञ्चालन ।
- महिला सीप विकास कार्यक्रम
- बाल क्लवको नेतृत्व तथा क्षमता विकास कार्यक्रम संञ्चालन
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको सहायक सामाग्री वितरण गरिएको

कार्य संपादनका क्रममा शाखाले सामाना गर्नुपरेको समस्या एवम् चुनौतिः

(क)आन्तरिक चुनौती

- . पर्याप्त बजेटको अभाव

(ख)बाह्य चुनौतिः

- . भौगोलिक विकटताका कारण कार्यक्रम सहज रुपमा संञ्चालन गर्न नसकिएको।

(ग) शाखाको अन्य संघसंस्थाहरुसँगको समन्वयको अवस्थाः सवै संघसंस्था संग समन्वय भएको ।

(घ) महिला तथा बालबालिकाका शाखा वा सामाजिक शाखालाई अझ प्रभावकारी वनाउन कार्यरत कर्मचारीर प्रशासकीय अधिकृतबाट प्राप्त सुझावहरुः

- बजेट पर्याप्त विनियोजन गर्नुपर्ने ।
- महिला तथा वालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गगता भएका व्यक्तिको क्षेत्रमा निति बनाउनुपर्ने ।

(ङ) महिला तथा बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक क्षेत्रमा कार्यरत स्थानीय गैर सरकारी संस्थाहरुको संख्या कुल संख्याः ३

- महिलाको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः ०

- बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संस्थाः २
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः १
- ज्येष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः ०

अनुगमन क्रममा देखिएका नविनतम कुराहरुको टिपोटः

- . अपाङ्गगतता भएका व्यक्तिको लागि लोकसेवा तयारी कक्षा ।

तथ्याङ्गीय सूचकहरु

आर्थिक वर्षः २०८१/८२

प्रदेश/ स्थानीय तहको नामः लिम्चुङबुङ गाँउपालिका, उदयपुर ।

सूचकहरु	विवरण	तथ्यांकको श्रोत
१.महिलाको जनसंख्या	४८९९ जना	पंज्ञिकरण शाखा
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने एकल महिलाको संख्या	२५२ जना	"
लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (प्रतिशतमा)	०.२९%	लेखा शाखा
स्थानीय तहमा महिलाको प्रतिनिधित्व (प्रतिशतमा)	३५.७१%	महिला तथा बालबालिका शाखा
लैंगिक हिंसाका घटना	११	मनोविमर्श शाखा
हवाई उद्धार गरिएको गर्भवति महिलाकव संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
लैंगिक हिंसा पिडित/प्रभावितको लागि संचालित सेवा केन्द्र संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
लैंगिक हिंसा पिडित/ प्रभावितको लागि संचालित सेवा केन्द्रमा आश्रय लिनेको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
स्थानीय तहमा मानव वेचविखन विरुद्धको स्थानीय समिति गठन भए/नभएको	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
मानव बेचबिखनका पिडित/प्रभावित हरुको लागि संचालित पुनर्स्थापना केन्द्रको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
मानव बेचबिखनका पिडित/प्रभावित हरुको लागि संचालित पुनर्स्थापना केन्द्रमा आश्रय लिनेको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा

यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्याहरुको सख्या (विवरण)	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
२. बालबालिका तथा किशोर किशोरी		
बालबालिकाको जनसंख्या (१८ वर्ष सम्म)	३९८३	पंञ्जिकरण शाखा
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने वालवालिकाको संख्या	८८	पंञ्जिकरण शाखा
बालविकास केन्द्रको संख्या	३२	शिक्षा शाखा
बालगृहहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालगृहमा आश्रय लिने वालिकाको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालगृहमा पुर्नस्थापना भएका वालवालिकाको जम्मा संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालगृहमा आश्रय लिने वालकको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
सडक वालवालिकाको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालबालिकाको क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	०.००९%	लेखा शाखा
स्थानीय तहमा बालकल्याण अधिकारीको व्यवस्था	भएको	महिला तथा बालबालिका शाखा
स्थानीय तहमा बालउद्धार कोषको व्यवस्थाको अवस्था	नभएको	महिला तथा बालबालिका शाखा
३. न्यायिक समितिमा परेका उजुरीहरुको विवरण		
न्यायिक समितिमा परेका जम्मा उजुरीहरुको संख्या	८	न्यायिक समिति
फछ्यौंट गरेको संख्या	५	न्यायिक समिति
अदालतमा पठाएको मुद्दाको संख्या	०	न्यायिक समिति
बालविवाह	०	न्यायिक समिति
जवरजस्ती करणी	०	न्यायिक समिति
जवरजस्ती करणीको उद्योग	०	न्यायिक समिति

घरेलु हिंसा	०	न्यायिक समिति
मानव बेचविखन	०	न्यायिक समिति
सम्बन्ध विच्छेद	०	न्यायिक समिति
वहुविवाह	०	न्यायिक समिति
बोक्सीको आरोप	०	न्यायिक समिति
वैवाहिक जवरजस्ती करणी	०	न्यायिक समिति
गर्भपतन	०	न्यायिक समिति
दाइजो	०	न्यायिक समिति
कुटपिट/लुटपिट	०	न्यायिक समिति
खअपहेलना	०	न्यायिक समिति
खयातना	०	न्यायिक समिति
अन्य (खुलाउने) स्थानीय निकायको अनुगमनको अवस्था (सेवा केन्द्र तथा बाल सुधार गृहको)	०	न्यायिक समिति
४. ज्येष्ठ नागरिकको		
ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	७३७	पंञ्जिबरण शाखा
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने महिला ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	३७०	पंञ्जिबरण शाखा
समाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने पुरुष ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	३६७	पंञ्जिबरण शाखा
ज्येष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
निर्माण भएको बृद्धाश्रम संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बृद्धाश्रममा आश्रित ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
सय वर्ष भन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिक संख्या	८	पंञ्जिबरण शाखा
बिपन्न/असहाय ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०	पंञ्जिबरण शाखा
सडकबाट उद्दार गरिएका ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०	पंञ्जिबरण शाखा

जेष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	०.००४८%	लेखा शाखा
५. अपाङ्गताको सम्बन्धमा		
सीपमूलक तालिम प्राप्त अपाङ्गता भएका व्यक्ति	५	महिला तथा बालबालिका शाखा
पूर्ण अशक्त अपाङ्गता (क) श्रेणीका सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्ति	६९	महिला तथा बालबालिका शाखा
अति अशक्त अपाङ्गता (ख) श्रेणीका सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्ति	११९	महिला तथा बालबालिका शाखा
अपाङ्गता पुनर्स्थापना केन्द्रमा पुनर्स्थापित संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
सडकबाट उद्धार गरिएका अपाङ्गता भएका व्यक्ति	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
अपांगता क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	०.००३४%	लेखा शाखा
रातो कार्ड पाउनेको संख्या (क श्रेणीको)	६९	महिला तथा बालबालिका शाखा
निलो कार्ड पाउनेको संख्या (ख श्रेणीको)	११९	महिला तथा बालबालिका शाखा
पहेलो कार्ड पाउनेको संख्या (ग श्रेणीको)	३९	महिला तथा बालबालिका शाखा
सेतो कार्ड पाउनेको संख्या (घ श्रेणीको)	४१	महिला तथा बालबालिका शाखा

६.२ उदयपुरगढी गाउँपालिका

(क)शाखामा कार्यरत कर्मचारीको नाम र पदः

क्र.सं.	नामथर	पद
१.	नविता कुमारी निरौला	सहायक पाँचौ

(ख)शाखामा कार्यरत कर्मचारीको संख्याः १

(ग) शाखाका लागि संघ,प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट प्राप्त बजेटः

- प्रदेशबाटः रु २२ लाख मात्र ।-
- स्थानीय तहबाटः रु १४ लाख मात्र।-

शाखाद्धारा संपादित कार्यहरुको विवरणः

- ✓ बालबालिकाको क्षेत्रमा बालबालिकाको हक,अधिकार, बालविवाहका कारण र न्यनिकरमा जोड दिदैं साथै बालक्लव गठन गरी बालमैत्री वडाको कार्यहरु गरिरहेको ।
- ✓ महिला सशक्तिकरणका लागि सहकारीको क्षेत्रमा महिलाहरुलाई आवद्ध गरी समुह, सदस्यलाई अनुशिक्षण, नेतृत्व तथा संस्थागत विकास सगसंगै महिला हिंसा, महिला हक अधिकार कारेमा जानकारी तथा छलफल, साथै सीपमूलक तालिम मार्फत महिलालाई आर्थिक अत्मानिर्भर र स्वावलम्बी साथै सशक्तिकरमा जोड ।
- ✓ लैंगिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान, अन्तराष्ट्रिय महिला दिवस कार्यक्रम मार्फत महिला माथि हुने हिंसा न्यनीकरण जोड साथै महिला सशक्तिकरणमा जोड ।
- ✓ अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण साथै अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरुलाई उपचार र सीय तालिम प्रदान गरी आर्थिक आत्मानिर्भरमा जोड दिईएको ।
- ✓ अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनःस्थापना कार्यक्रमको फोकल पर्सन भई काम गरेको ।

-प्रतिवेदन अवधिमा सम्पादित कार्यक्रम सम्पादनको अवस्था,लाभग्राहीको संख्याः ६१० जना

- शाखाको स्वीकृत बार्षिक बजेटः १४ लाख मात्र ।-

अन्य विवरणः

शाखा वा स्थानीय तहले महिला,बालबालिका,ज्येठ नागरिक,अपाङ्गता भएका व्यक्ति र यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यकको क्षेत्रमा गरेका असल अभ्यासहरुः

- ✓ मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायलासिस गरिरहेका, क्यान्सर रोगी र मेरुदण्ड पक्षघातका विरामीलाई औषधी उपचार बापत खर्च उपलब्ध गराउने प्रक्रिया पुरा गराउने कार्य गरेको

कार्य संपादनका क्रममा शाखाले सामाना गर्नुपरेको समस्या एवम् चुनौतिः

- ❖ **आन्तरिक चुनौतिः**
  - पर्याप्त जनशक्ति नहुनु ।
  - महिला र बालबालिकाको बिषयमा संवेदनशीलता नहुदा अनावश्यक दबाव आउदा कानुनले तोकेको कार्यक्षेत्रको जिम्मेवारी पुरा गर्न कठिनाई ।
- ❖ **बाह्य चुनौतिः**
  - ➢ . स्थानीय महिला, बालबालिका र ज्येष्ठ नागरिक शाखाको संघ र प्रदेशसँग संमन्वयको संयन्त्र नहुदा काम गर्न समस्या भएको ।
  - ➢ महिला, बालबालिका शाखाका कर्मचारीलाई समायोजन गरी स्थानीय तहमा पठाएपछि क्षमता विकास नहुनु, सेवाको सुरक्षा नहुदा सेवाप्रति वितृष्णा हुनु,

    महिला र बालबालिका बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकतामा नपर्नु ।
  - ➢ शाखाको अन्य संघसंस्थाहरुसँगको समन्वयको अवस्थाः सबैसंग राम्रो सम्बन्ध भएको ।

- ❖ **महिला तथा बालबालिकाका शाखा वा सामाजिक शाखालाई अझ प्रभावकारी वनाउन कार्यरत कर्मचारीर प्रशासकीय अधिकृतबाट प्राप्त सुझावहरुः**

- बजेट पर्याप्त विनियोजन गर्नुपर्ने ।
- महिला तथा वालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गगता भएका व्यक्तिको क्षेत्रमा निति बनाउनुपर्ने ।

- ❖ **महिला तथा बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक क्षेत्रमा कार्यरत स्थानीय गैर सरकारी संस्थाहरुको संख्या कुल संख्याः** ३
  - महिलाको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः ०

- बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संस्थाः २
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः १
- ज्येष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः ०

अनुगमन क्रममा देखिएका नविनतम कुराहरुको टिपोटः

✓ . मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायलासिस गरिरहेका, क्यान्सर रोगी र मेरुदण्ड पक्षघातका विरामीलाई औषधी उपचार बापत खर्च उपलब्ध गराउने प्रक्रिया पुरा गराउने कार्य गरेको

तथ्याङ्गीय सूचकहरु

आर्थिक वर्षः २०८१/८२

प्रदेश/ स्थानीय तहको नामः उदयपुरगढी गाउँपालिका ।

सूचकहरु	विवरण	तथ्यांकको श्रोत
१.महिलाको जनसंख्या	१४०९७	राष्टिय जनगणना २०७८
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने एकल महिलाको संख्या	६२६	महिला तथा बालबालिका शाखा
लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (प्रतिशतमा)	०.९४%	महिला तथा बालबालिका शाखा
स्थानीय तहमा महिलाको प्रतिनिधित्व (प्रतिशतमा)	३६.३६%	महिला तथा बालबालिका शाखा
लैंगिक हिंसाका घटना	२	महिला तथा बालबालिका शाखा
हवाई उद्धार गरिएको गर्भवति महिलाकव संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
लैंगिक हिंसा पिडित/प्रभावितको लागि संचालित सेवा केन्द्र संख्या	१	महिला तथा बालबालिका शाखा
लैंगिक हिंसा पिडित/ प्रभावितको लागि संचालित सेवा केन्द्रमा आश्रय लिनेको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
स्थानीय तहमा मानव वेचविखन विरुद्धको स्थानीय समिति गठन भए/नभएको	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
मानव बेचबिखनका पिडित/प्रभावित हरुको लागि संचालित पुनर्स्थापना केन्द्रको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
मानव बेचबिखनका पिडित/प्रभावित हरुको लागि संचालित पुनर्स्थापना केन्द्रमा आश्रय लिनेको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्याहरुको सख्या (विवरण)	०	महिला तथा बालबालिका शाखा

२. बालबालिका तथा किशोर किशोरी		
बालबालिकाको जनसंख्या (१८ वर्ष सम्म)	९७७५	महिला तथा बालबालिका शाखा
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने वालवालिकाको संख्या	३०१	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालविकास केन्द्रको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालगृहहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालगृहमा आश्रय लिने वालिकाको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालगृहमा पुर्नस्थापना भएका वालवालिकाको जम्मा संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालगृहमा आश्रय लिने वालकको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
सडक वालवालिकाको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालबालिकाको क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	०.००२५%	महिला तथा बालबालिका शाखा
स्थानीय तहमा बालकल्याण अधिकारीको व्यवस्था	छ	महिला तथा बालबालिका शाखा
स्थानीय तहमा बालउद्धार कोषको व्यवस्थाको अवस्था	नभएको	महिला तथा बालबालिका शाखा
३. न्यायिक समितिमा परेका उजुरीहरुको विवरण		
न्यायिक समितिमा परेका जम्मा उजुरीहरुको संख्या	१४	न्यायिक समिति
फछ्र्यौट गरेको संख्या	११	न्यायिक समिति
अदालतमा पठाएको मुद्दाको संख्या	२	न्यायिक समिति
बालविवाह	०	न्यायिक समिति
जवरजस्ती करणी	०	न्यायिक समिति
जवरजस्ती करणीको उद्योग	०	न्यायिक समिति
घरेलु हिंसा	०	न्यायिक समिति
मानव बेचविखन	०	न्यायिक समिति
सम्बन्ध विच्छेद	०	न्यायिक समिति
वहुविवाह	०	न्यायिक समिति
बोक्सीको आरोप	०	न्यायिक समिति
वैवाहिक जवरजस्ती करणी	०	न्यायिक समिति
गर्भपतन	०	न्यायिक समिति
दाइजो	०	न्यायिक समिति
कुटपिट/लुटपिट	०	न्यायिक समिति

अपहेलना	०	न्यायिक समिति
यातना	०	न्यायिक समिति
अन्य (खुलाउने) स्थानीय निकायको अनुगमनको अवस्था (सेवा केन्द्र तथा बाल सुधार गृहको)	०	न्यायिक समिति
४. ज्येष्ठ नागरिकको		
ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	१७९८	महिला तथा बालबालिका शाखा
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने महिला ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	९९२	महिला तथा बालबालिका शाखा
समाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने पुरुष ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	८०६	महिला तथा बालबालिका शाखा
ज्येष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
निर्माण भएको बृद्धाश्रम संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बृद्धाश्रममा आश्रित ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
सय वर्ष भन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिक संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बिपन्न/असहाय ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
सडकबाट उद्दार गरिएका ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
जेष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	०.००२१%	महिला तथा बालबालिका शाखा
५. अपाङ्गताको सम्बन्धमा		
सीपमूलक तालिम प्राप्त अपाङ्गता भएका व्यक्ति	७	महिला तथा बालबालिका शाखा
पूर्ण अशक्त अपाङ्गता (क) श्रेणीका सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्ति	१०३	महिला तथा बालबालिका शाखा
अति अशक्त अपाङ्गता (ख) श्रेणीका सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्ति	३१२	महिला तथा बालबालिका शाखा
अपाङ्गता पुनर्स्थापना केन्द्रमा पुनर्स्थापित संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
सडकबाट उद्दार गरिएका अपाङ्गता भएका व्यक्ति	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
अपांगता क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	०.००४८%	महिला तथा बालबालिका शाखा
रातो कार्ड पाउनेको संख्या (क श्रेणीको)	९८	महिला तथा बालबालिका शाखा
निलो कार्ड पाउनेको संख्या (ख श्रेणीको)	३१२	महिला तथा बालबालिका शाखा
पहेलो कार्ड पाउनेको संख्या (ग श्रेणीको)	७७	महिला तथा बालबालिका शाखा

सेतो कार्ड पाउनेको संख्या (घ श्रेणीको)	८१	महिला तथा बालबालिका शाखा

६.३ रौतामाई गाँउपालिका

(क) शाखामा कार्यरत कर्मचारीको नाम र पदः

क्र.सं.	नामथर	पद
१.	विकल सिंह ठकुरी	महिला विकास निरिक्षक (पाँचौ)

(ख) शाखामा कार्यरत कर्मचारीको संख्याः १

(ग) शाखाका लागि संघ,प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट प्राप्त बजेटः

स्थानीय तहबाटः रु २८ लाख ५० हजार मात्र ।-

शाखाद्धारा संपादित कार्यहरुको विवरणः

- बालबालिका, युवा, किशोरी, जनप्रतिनिधिहरुको इमता विकास तालिम,
- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय दिवसहरु संचालन,
- दलित सशक्तिकरण ऐन मस्यौदा तयारी सुझाव संकलन सरोकारवालाहरुसँग छलफल कार्यक्रम,
- हिंसा निवारण सम्बन्धी अभिमुखीकरण तथा जनचेतनामूलक कार्यक्रम,
- ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम ।

-प्रतिवेदन अवधिमा सम्पादित कार्यक्रम सम्पादनको अवस्था,लाभग्राहीको संख्याः ४५०

- शाखाको स्वीकृत बार्षिक बजेटः २८५००००/-(अठ्ठाइस लाख पचास हजार मात्र)

अन्य विवरणः

शाखा वा स्थानीय तहले महिला,बालबालिका,ज्येठ नागरिक,अपाङ्गता भएका व्यक्ति र यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यकको क्षेत्रमा गरेका असल अभ्यासहरुः

- महिलाहरुको क्षमता विकास तथा सिप विकास सम्बन्धि कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको,
- वडा नं ६ रौतामाई बालमैत्री वडा घोषणा,
- अपाङ्गता भएको व्यक्तिको DPRP कार्यक्रम मार्फत सर्वाङ्गिण विकासम टेवा पुर्याईएको ।

कार्य संपादनका क्रममा शाखाले सामाना गर्नुपरेको समस्या एवम् चुनौतिः

- ❖ आन्तरिक चुनौतिः
  - ➢ अपर्याप्त बजेट स्रोतका कारण लक्षित वर्गलाई समेट्ने गरी कार्यक्रम गर्न नसकिएको,
  - ➢ बालमैत्री शासन संञ्चालनका लागि संवेदनशिल संयन्त्रको अभाव
  - ➢ एकीकृत तथ्याङ्क व्यवस्थापन प्रणाली नहुदा अभिलेख व्यवस्थापनमा कठीनाई भएको ।
- ❖ बाह्य चुनौतिः
  - ✓ स्थानीय महिला, बालबालिका र ज्येष्ठ नागरिक शाखाको संघ र प्रदेशसँग संमन्वयको संयन्त्र नहुदा काम गर्न समस्या भएको ।
  - ✓ महिला र बालबालिका बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकतामा नपर्नु
- ❖ शाखाको अन्य संघसंस्थाहरुसँगको समन्वयको अवस्थाः सवै संघसंस्था संग समन्वय भएको।
- ❖ **महिला तथा बालबालिकाका शाखा वा सामाजिक शाखालाई अझ प्रभावकारी वनाउन कार्यरत कर्मचारी प्रशासकीय अधिकृतबाट प्राप्त सुझावहरुः**

- बजेट पर्याप्त विनियोजन गर्नुपर्ने ।
- महिला तथा वालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गगता भएका व्यक्तिको क्षेत्रमा निति बनाउनुपर्ने ।

- ❖ **महिला तथा बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक क्षेत्रमा कार्यरत स्थानीय गैर सरकारी संस्थाहरुको संख्या कुल संख्याः** ८
  - महिलाको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः ४
  - बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संस्थाः ४
  - अपाङ्गता भएका व्यक्तिको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः २
  - ज्येष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः ०

अनुगमन क्रममा देखिएका नविनतम कुराहरुको टिपोटः

- ➢ महिलाहरुको क्षमता विकास तथा सिप विकास सम्बन्धि कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको,
- ➢ वडा नं ६ रौतामाई बालमैत्री वडा घोषणा।

तथ्याङ्गीय सूचकहरु

आर्थिक वर्षः २०८१/८२

प्रदेश/ स्थानीय तहको नामः रौतामाई गाउँपालिका

सूचकहरु	विवरण	तथ्यांकको श्रोत
१.महिलाको जनसंख्या	१०३४५	राष्ट्रिय जनगणना २०७८
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने एकल महिलाको संख्या	१०७	पंञ्जिकरण शाखा
लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (प्रतिशतमा)	४.७३%	महिला तथा बालबालिका शाखा
स्थानीय तहमा महिलाको प्रतिनिधित्व (प्रतिशतमा)	४०.५%	महिला तथा बालबालिका शाखा
लैंगिक हिंसाका घटना	४	इ.प्रहरी कार्यालय भुट्टार
हवाई उद्धार गरिएको गर्भवति महिलाकव संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
लैंगिक हिंसा पिडित/प्रभावितको लागि संचालित सेवा केन्द्र संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
लैंगिक हिंसा पिडित/ प्रभावितको लागि संचालित सेवा केन्द्रमा आश्रय लिनेको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
स्थानीय तहमा मानव वेचविखन विरुद्धको स्थानीय समिति गठन भए/नभएको	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
मानव बेचबिखनका पिडित/प्रभावित हरुको लागि संचालित पुनर्स्थापना केन्द्रको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
मानव बेचबिखनका पिडित/प्रभावित हरुको लागि संचालित पुनर्स्थापना केन्द्रमा आश्रय लिनेको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा

यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्याहरुको सख्या (विवरण)	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
२. बालबालिका तथा किशोर किशोरी		
बालबालिकाको जनसंख्या (१८ वर्ष सम्म)	३९९०	राष्ट्रिय जनगणना २०७८
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने वालवालिकाको संख्या	२०७	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालविकास केन्द्रको संख्या	६०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालगृहहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालगृहमा आश्रय लिने वालिकाको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालगृहमा पुर्नस्थापना भएका वालवालिकाको जम्मा संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालगृहमा आश्रय लिने वालकको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
सडक वालवालिकाको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालबालिकाको क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	०.१%	महिला तथा बालबालिका शाखा
स्थानीय तहमा बालकल्याण अधिकारीको व्यवस्था	भएको	महिला तथा बालबालिका शाखा
स्थानीय तहमा बालउद्धार कोषको व्यवस्थाको अवस्था	भएको	महिला तथा बालबालिका शाखा
३. न्यायिक समितिमा परेका उजुरीहरुको विवरण		
न्यायिक समितिमा परेका जम्मा उजुरीहरुको संख्या	६	न्यायिक समिति
फछ्र्यौंट गरेको संख्या	४	न्यायिक समिति
अदालतमा पठाएको मुद्दाको संख्या	०	न्यायिक समिति
बालविवाह	०	न्यायिक समिति

जवरजस्ती करणी	०	न्यायिक समिति
जवरजस्ती करणीको उद्योग	०	न्यायिक समिति
घरेलु हिंसा	०	न्यायिक समिति
मानव बेचविखन	०	न्यायिक समिति
सम्बन्ध विच्छेद	०	न्यायिक समिति
वहुविवाह	०	न्यायिक समिति
बोक्सीको आरोप	०	न्यायिक समिति
वैवाहिक जवरजस्ती करणी	०	न्यायिक समिति
गर्भपतन	०	न्यायिक समिति
दाइजो	०	न्यायिक समिति
कुटपिट/लुटपिट	०	न्यायिक समिति
अपहेलना	०	न्यायिक समिति
यातना	०	न्यायिक समिति
अन्य (खुलाउने) स्थानीय निकायको अनुगमनको अवस्था (सेवा केन्द्र तथा बाल सुधार गृहको)	साधसिमाना -२ बालि नोक्सानी-१ ज्याला रोजगारी-१ सार्वजनिक बाटो,खोला रोक्का-२	न्यायिक समिति
४. ज्येष्ठ नागरिकको		
ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	१२५२	महिला तथा बालबालिका शाखा
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने महिला ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	६४५	महिला तथा बालबालिका शाखा
समाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने पुरुष ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	६०७	महिला तथा बालबालिका शाखा
ज्येष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
निर्माण भएको बृद्धाश्रम संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा

बृद्धाश्रममा आश्रित ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
सय वर्ष भन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिक संख्या	२	महिला तथा बालबालिका शाखा
बिपन्न/असहाय ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
सडकबाट उद्दार गरिएका ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
जेष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	०.१%	महिला तथा बालबालिका शाखा
५. अपाङ्गताको सम्बन्धमा		
सीपमूलक तालिम प्राप्त अपाङ्गता भएका व्यक्ति	३०	महिला तथा बालबालिका शाखा
पूर्ण अशक्त अपाङ्गता (क) श्रेणीका सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्ति	३३	महिला तथा बालबालिका शाखा
अति अशक्त अपाङ्गता (ख) श्रेणीका सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्ति	१५५	महिला तथा बालबालिका शाखा
अपाङ्गता पुनर्स्थापना केन्द्रमा पुनर्स्थापित संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
सडकबाट उद्दार गरिएका अपाङ्गता भएका व्यक्ति	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
अपांगता क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	२.१%	महिला तथा बालबालिका शाखा
रातो कार्ड पाउनेको संख्या (क श्रेणीको)	४०	महिला तथा बालबालिका शाखा
निलो कार्ड पाउनेको संख्या (ख श्रेणीको)	१७६	महिला तथा बालबालिका शाखा
पहेलो कार्ड पाउनेको संख्या (ग श्रेणीको)	५३	महिला तथा बालबालिका शाखा

सेतो कार्ड पाउनेको संख्या (घ श्रेणीको)	६४	महिला तथा बालबालिका शाखा

६.४ ताप्ली गाँउपालिका

(क)शाखामा कार्यरत कर्मचारीको नाम र पदः

क्र.सं.	नामथर	पद
१.	रेवति कुमारी जोशी	प्रा.स.

(ख) शाखामा कार्यरत कर्मचारीको संख्याः १

(ग) शाखाका लागि संघ,प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट प्राप्त बजेटः रु ५१ लाख ८३ हजार मात्र ।-

शाखाद्धारा संपादित कार्यहरुको विवरणः

- बालबालिका, युवा, किशोरी, जनप्रतिनिधिहरुको क्षमता विकास तालिम,
- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय दिवसहरु संचालन,
- दलित सशक्तिकरण ऐन मस्यौदा तयारी सुझाव संकलन सरोकारवालाहरुसँग छलफल कार्यक्रम,
- हिंसा निवारण सम्बन्धी अभिमुखीकरण तथा जनचेतनामूलक कार्यक्रम,
- ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम
- अपाङ्गता परिचय पत्र वितरण कार्यक्रम ।

-प्रतिवेदन अवधिमा सम्पादित कार्यक्रम सम्पादनको अवस्था,लाभग्राहीको संख्याः ५०० जना

- शाखाको स्वीकृत बार्षिक बजेटः रु ४० लाख ५० हजार मात्र ।

अन्य विवरणः

शाखा वा स्थानीय तहले महिला,बालबालिका,ज्येठ नागरिक,अपाङ्गता भएका व्यक्ति र यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यकको क्षेत्रमा गरेका असल अभ्यासहरुः

- ✓ अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको नेतृत्व विकास र क्षमतम विकास कार्यक्रम ।
- ✓ बालमैत्री वडा घोषणा ।

कार्य संपादनका क्रममा शाखाले सामाना गर्नुपरेको समस्या एवम् चुनौतिः

- ❖ आन्तरिक चुनौतिः
- ✓ एकीकृत तथ्याङ्क व्यवस्थापन प्रणाली नहुदा अभिलेख व्यवस्थापनमा कठीनाई भएको ।
- ❖ बाह्य चुनौतिः
- .बाटोको समस्या ।
- कार्यक्रम प्रति बुझाइमा समस्या ।

- ❖ शाखाको अन्य संघसंस्थाहरुसँगको समन्वयको अवस्थाः सवै संघसस्था संग राम्रो भएको ।
- ❖ महिला तथा बालबालिकाका शाखा वा सामाजिक शाखालाई अझ प्रभावकारी वनाउन कार्यरत कर्मचारीर प्रशासकीय अधिकृतबाट प्राप्त सुझावहरुः
  - ✓ महिला बालबालिका शाखाका लागि आवश्यक महिला विकास कर्मचारी अभाव रहेको प्रदेश लोकसेवा आयोगमा माग भईरहेको छ सो दरबन्दी परिपुर्ति हुन सकेमा सम्बन्धित शाखामा सम्बन्धित कर्मचारी हुन सकेमा यसबाट थप प्रभावकारी हुन सक्ने ।

- ❖ **महिला तथा बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक क्षेत्रमा कार्यरत स्थानीय गैर सरकारी संस्थाहरुको संख्या कुल संख्याः** ४
  - महिलाको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः ०
  - बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संस्थाः २ वटा
  - अपाङ्गता भएका व्यक्तिको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः २ वटा
  - ज्येष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः ०

अनुगमन क्रममा देखिएका नविनतम कुराहरुको टिपोटः

- स्तनपान गर्ने कक्षको व्यवस्थापन मिलाएको ।
- इजलास कक्षको व्यवस्थापन भएको ।
- बालमैत्री तथा बाल विकास कक्षको व्यवस्थापन भएको ।
- बालमैत्री वडा घोषणा ।

तथ्याङ्गीय सूचकहरु

आर्थिक वर्षः   २०८१/८२

प्रदेश/ स्थानीय तहको नामः ताप्ली गाँउपालिका ।

सूचकहरु	विवरण	तथ्यांकको श्रोत
१.महिलाको जनसंख्या	६७३६	राष्ट्रिय जनगणना २०७८
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने एकल महिलाको संख्या	६९	पंञ्जिकरण शाखा
लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (प्रतिशतमा)	२.४	लेखा शाखा
स्थानीय तहमा महिलाको प्रतिनिधित्व (प्रतिशतमा)	३७.९३%	महिला तथा बालबालिका शाखा
लैंगिक हिंसाका घटना	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
हवाई उद्धार गरिएको गर्भवति महिलाकव संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
लैंगिक हिंसा पिडित/प्रभावितको लागि संचालित सेवा केन्द्र संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
लैंगिक हिंसा पिडित/ प्रभावितको लागि संचालित सेवा केन्द्रमा आश्रय लिनेको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
स्थानीय तहमा मानव वेचविखन विरुद्धको स्थानीय समिति गठन भए/नभएको	नभएको	महिला तथा बालबालिका शाखा
मानव बेचबिखनका पिडित/प्रभावित हरुको लागि संचालित पुनर्स्थापना केन्द्रको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
मानव बेचबिखनका पिडित/प्रभावित हरुको लागि संचालित पुनर्स्थापना केन्द्रमा आश्रय लिनेको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्याहरुको सख्या (विवरण)	०	महिला तथा बालबालिका शाखा

२. बालबालिका तथा किशोर किशोरी		
बालबालिकाको जनसंख्या (१८ वर्ष सम्म)	५६६३	राष्ट्रिय जनगणना २०७८
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने वालवालिकाको संख्या	१३३	पंञ्जिकरण शाखा
बालविकास केन्द्रको संख्या	४२	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालगृहहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालगृहमा आश्रय लिने वालिकाको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालगृहमा पुर्नस्थापना भएका वालवालिकाको जम्मा संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालगृहमा आश्रय लिने वालकको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
सडक वालवालिकाको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालबालिकाको क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	२.५९%	लेखा शाखा
स्थानीय तहमा बालकल्याण अधिकारीको व्यवस्था	भएको	महिला तथा बालबालिका शाखा
स्थानीय तहमा बालउद्धार कोषको व्यवस्थाको अवस्था	भएको	महिला तथा बालबालिका शाखा
३. न्यायिक समितिमा परेका उजुरीहरुको विवरण		
न्यायिक समितिमा परेका जम्मा उजुरीहरुको संख्या	४	न्यायिक समिति
फछ्र्यौट गरेको संख्या	३	न्यायिक समिति
अदालतमा पठाएको मुद्दाको संख्या	०	न्यायिक समिति
बालविवाह	०	न्यायिक समिति
जवरजस्ती करणी	०	न्यायिक समिति
जवरजस्ती करणीको उद्योग	०	न्यायिक समिति
घरेलु हिंसा	०	न्यायिक समिति
मानव बेचविखन	०	न्यायिक समिति
सम्बन्ध विच्छेद	०	न्यायिक समिति
वहुविवाह	०	न्यायिक समिति
बोक्सीको आरोप	०	न्यायिक समिति
वैवाहिक जवरजस्ती करणी	०	न्यायिक समिति
गर्भपतन	०	न्यायिक समिति

दाइजो	०	न्यायिक समिति
कुटपिट/लुटपिट	०	न्यायिक समिति
अपहेलना	१	न्यायिक समिति
यातना	०	न्यायिक समिति
अन्य (खुलाउने) स्थानीय निकायको अनुगमनको अवस्था (सेवा केन्द्र तथा बाल सुधार गृहको)	०	न्यायिक समिति
४. ज्येष्ठ नागरिकको		
ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	८५५	पंञ्जिकरण
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने महिला ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	४४७	पंञ्जिकरण
समाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने पुरुष ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	४०८	पंञ्जिकरण
ज्येष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र	०	पंञ्जिकरण
निर्माण भएको बृद्धाश्रम संख्या	०	पंञ्जिकरण
बृद्धाश्रममा आश्रित ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०	पंञ्जिकरण
सय वर्ष भन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिक संख्या	१	पंञ्जिकरण
बिपन्न/असहाय ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०	पंञ्जिकरण
सडकबाट उद्दार गरिएका ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०	पंञ्जिकरण
जेष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	०.१३%	लेखा शाखा
५. अपाङ्गताको सम्बन्धमा		
सीपमूलक तालिम प्राप्त अपाङ्गता भएका व्यक्ति	२	पंञ्जिकरण
पूर्ण अशक्त अपाङ्गता (क) श्रेणीका सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्ति	८७	पंञ्जिकरण
अति अशक्त अपाङ्गता (ख) श्रेणीका सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्ति	११४	पंञ्जिकरण
अपाङ्गता पुनर्स्थापना केन्द्रमा पुनर्स्थापित संख्या	०	पंञ्जिकरण
सडकबाट उद्दार गरिएका अपाङ्गता भएका व्यक्ति	०	पंञ्जिकरण

अपांगता क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	२.४५%	लेखा
रातो कार्ड पाउनेको संख्या (क श्रेणीको)	८७	पंञ्जिकरण
निलो कार्ड पाउनेको संख्या (ख श्रेणीको)	११४	पंञ्जिकरण
पहेलो कार्ड पाउनेको संख्या (ग श्रेणीको)	१७	पंञ्जिकरण
सेतो कार्ड पाउनेको संख्या (घ श्रेणीको)	११	पंञ्जिकरण

६.५ बेलका नगरपालिका

❖ शाखामा कार्यरत कर्मचारीको नाम र पदः

क्र.सं.	नामथर	पद
१.	ज्योती राई	सहायस्तर पाँचौ
२.	जानुका कार्की	मनोविमर्श संयोजक
३.	देव नारायण चौधरी	अपाङ्गता सहायता सहजकर्ता

❖ शाखामा कार्यरत कर्मचारीको संख्याः ३

❖ शाखाका लागि संघ,प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट प्राप्त बजेटः

- ➢ संघबाट प्राप्त बजेट रु. २ लाख मात्र ।-
- ➢ प्रदेशबाट प्राप्त बजेट रु. ४ लाख मात्र ।-
- ➢ पालिकाबाट विनियोजित बजेट रु. १९ लाख मात्र ।-

शाखाद्धारा संपादित कार्यहरुको विवरणः

- बालसंरक्षण सम्बन्धी रोकथाममुलक, सचेतनामूलक एवं उद्धार तथा पुनस्थापना सम्बन्धी कार्यक्रमहरु संञ्चालन गर्ने। साथै अन्य निकायहरुबाट संञ्चालन हुने कार्यक्रमहरुमा सहयोग र समन्वय गर्ने ।
- महिला तथा किशोरीहररुको सशक्तिकरणका लागि समुह, संञ्जाल, समिति निर्माण र परिचालन तथा तंथ्याब अभिलेखिकरण गर्ने ।
- ज्येष्ठ नागरिक सञ्चालन निर्माण, परिचालन तथा समन्वय, सचेतना,पैरवी तथा परिचयपत्र वितरण ।
- अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको पुनः स्थापना र अपाङ्गता रोकथाम, क्षमता अभिवृद्धि, तथ्यांक संकलन र नगरप्रोफाइल ।

- महिला र किशोरीहरुको सशक्तिकरण, नेतृत्व क्षमता विकास, संस्थागत विकास र मुलप्रवाहिकरण आर्थिक सशक्तिकरणका कार्यक्रमहरु संचालन ।
- लैगिंक हिंसा विरुद्धका सचेतनामूलक अभियान संञ्चालन गर्ने, घरेलु हिंसा तथा विभेद विरुद्ध परिवार, समाज र समुदाय तहमा सचेतनामुलक अभियान संञ्चालन गर्ने, हिंसा प्रभावित महिला र किशोरिहरुको संरक्षण गरी सशक्तिकरण पुन स्थापना गर्ने, अल्पकालिन आश्रय स्थल महचिला सुरक्षावासको संञ्चालनमा व्यवस्थापनको भूमिका निर्वाह गर्ने

-प्रतिवेदन अवधिमा सम्पादित कार्यक्रम सम्पादनको अवस्था,लाभग्राहीको संख्याः १४४४ जना ।

- शाखाको स्वीकृत बार्षिक बजेटः रु १९ लाख मात्र ।

अन्य विवरणः

शाखा वा स्थानीय तहले महिला,बालबालिका,ज्येठ नागरिक,अपाङ्गता भएका व्यक्ति र यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यकको क्षेत्रमा गरेका असल अभ्यासहरुः

- ✓ महिलाहरुको संस्थागत सहभागिता सुनिश्चित गर्न कानुन बनाई वडादेखि पालिका तहसम्म महिला अधिकार समितिको गठन र परिचालन, साथै समितिको सशक्तिकरणका तालिम सञ्चालन गरेको ।
- ✓ लैंगिक हिंसा पीडित महिलाहरुको लागि उद्यमशिलता विकास तालिम सहित जिविकोपार्जनका सहयोग गरेको ।
- ✓ मध्यम अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको लागि वडा नं १ र ५ का व्यक्तिहरुको वडा कार्यालयले निशुल्क स्वास्थ जीवन विमा गरेको ।
- ✓ हिंसा पीडित महिला र बालिकाको लागि अल्पकालिन सुरक्षावासको व्यवस्थापन गरेको ।
- ✓ बालमैत्री सिकाईकेन्द्र, स्तनपान कक्षको व्यवस्थापन गरेको ।

कार्य संपादनका क्रममा शाखाले सामाना गर्नुपरेको समस्या एवम् चुनौतिः

- ✓ आन्तरिक चुनौतिः
  - .पर्याप्त जनशक्ति नहुनु ।
  - महिला र बालबालिकाको बिषयमा संवेदनशीलता नहुदा अनावश्यक दबाव आउदा कानुनले तोकेको कार्यक्षेत्रको जिम्मेवारी पुरा गर्न कठिनाई तथा जिम्मेवारी पुरा गर्न हतोत्साहित हुने,

- सेवा, समुह, पद र कार्यअनुभव बाहिरको जिम्मेवारी दिने ।

✓ बाह्य चुनौतिः

- . स्थानीय महिला, बालबालिका र ज्येष्ठ नागरिक शाखाको संघ र प्रदेशसँग संमन्वयको संयन्त्र नहुदा काम गर्न समस्या भएको तथा महिला विकासका कर्मचारीको गुनासो सुन्ने संरक्षण गर्ने निकायको अभाव भएको हुदाँ महिला बालबालिका शाखाको कर्मचारी अभिभावक विहिन टुहुरो भएको महसुस हुनु,
- महिला, बालबालिका शाखाका कर्मचारीलाई समायोजन गरी स्थानीय तहमा पठाएपछि क्षमता विकास नहुनु, सेवाको सुरक्षा नहुदा सेवाप्रति वितृष्णा हुनु,
- महिला र बालबालिका बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकतामा नपर्नु ।

✓शाखाको अन्य संघसंस्थाहरुसँगको समन्वयको अवस्थाः सवै संघसंस्थासंग समन्वय भएको ।

महिला तथा बालबालिकाका शाखा वा सामाजिक शाखालाई अझ प्रभावकारी वनाउन कार्यरत कर्मचारीर प्रशासकीय अधिकृतबाट प्राप्त सुझावहरुः

- अन्य शाखाको झै जिल्लामा महिला, बालबालिका र ज्येष्ठ नागरिक शाखाको संघ,प्रदेश संग समन्वय गर्ने, संरक्षण/अभिभावकत्व गर्ने संयन्त्र कार्यालको स्थापना हुनुपर्ने,
- महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखाको कर्मचारीको क्षमता विकास र सेवाको सुरक्षाको व्यवस्था गर्नुपर्ने,
- स्थानीय राजनीतिक दल तथा नेतृत्वकर्ता जनप्रतिनिधिलाई लैंगिक संवेदनशील बनाउन, लैगिंक दृष्टिकोणबाट यी विषयलाई हेर्न र बुझ्न संघ तथा प्रदेशले नै पर्याप्त तालिम सहित संवेदनशीलता अनिवार्य बनाउनु पर्ने,
- कर्मचारीको सेवा, समुह, पद र कार्यअनुभव आधारमा जिम्मेवारी दिने प्रणालीको विकास गराउन कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्ने ।

✓ महिला तथा बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक क्षेत्रमा कार्यरत स्थानीय गैर सरकारी संस्थाहरुको संख्या कुल संख्याः ४ वटा

- महिलाको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः २ वटा
- बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संस्थाः १ वटा

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः १ वटा
- ज्येष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः ०

अनुगमन क्रममा देखिएका नविनतम कुराहरुको टिपोटः

- हिंसा पीडित महिला र बालिकाको लागि अल्पकालिन सुरक्षावासको व्यवस्थापन गरेको ।
- बालमैत्री सिकाईकेन्द्र, स्तनपान कक्षको व्यवस्थापन गरेको ।

तथ्याङ्गीय सूचकहरु

आर्थिक वर्षः २०८१/८२

प्रदेश/ स्थानीय तहको नामः बेलका नगरपालिका

सूचकहरु	विवरण	तथ्यांकको श्रोत
१.महिलाको जनसंख्या	२६६४३	राष्टिय जनगणना २०७८
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने एकल महिलाको संख्या	९४१	जेष्ठ एकल ३१० विधवा एकल ६३१
लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (प्रतिशतमा)	१२.००%	महिला तथा बालबालिका
स्थानीय तहमा महिलाको प्रतिनिधित्व (प्रतिशतमा)	१७.०%	महिला तथा बालबालिका
लैंगिक हिंसाका घटना	२३१	मनोविमर्शकर्ताको रिपोर्ट अनुसार
हवाई उद्धार गरिएको गर्भवति महिलाकव संख्या	०	महिला तथा बालबालिका
लैंगिक हिंसा पिडित/प्रभावितको लागि संचालित सेवा केन्द्र संख्या	१	महिला तथा बालबालिका
लैंगिक हिंसा पिडित/ प्रभावितको लागि संचालित सेवा केन्द्रमा आश्रय लिनेको संख्या	१६	महिला सुरक्षा वासको रेकर्ड अनुसार
स्थानीय तहमा मानव वेचविखन विरुद्धको स्थानीय समिति गठन भए/नभएको	०	महिला तथा बालबालिका
मानव बेचबिखनका पिडित/प्रभावित हरुको लागि संचालित पुनर्स्थापना केन्द्रको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका
मानव बेचबिखनका पिडित/प्रभावित हरुको लागि संचालित पुनर्स्थापना केन्द्रमा आश्रय लिनेको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका
यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्याहरुको सख्या (विवरण)	३	नगर प्रोफाइल
२. बालबालिका तथा किशोर किशोरी		
बालबालिकाको जनसंख्या (१८ वर्ष सम्म)	१९४४३	राष्टिय जनगणना २०७८

सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने वालवालिकाको संख्या	४८९	पंञ्जिकरण शाखा
बालविकास केन्द्रको संख्या	५२	शिक्षा शाखा
बालगृहहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका
बालगृहमा आश्रय लिने वालिकाको संख्या	१	महिला तथा बालबालिका
बालगृहमा पुर्नस्थापना भएका वालवालिकाको जम्मा संख्या	२	महिला तथा बालबालिका
बालगृहमा आश्रय लिने वालकको संख्या	१	महिला तथा बालबालिका
सडक वालवालिकाको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका
बालबालिकाको क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	०.०१%	बार्षिक बजेट पुस्तिका
स्थानीय तहमा बालकल्याण अधिकारीको व्यवस्था	भएको	महिला तथा बालबालिका
स्थानीय तहमा बालउद्धार कोषको व्यवस्थाको अवस्था	नभएको	महिला तथा बालबालिका
३. न्यायिक समितिमा परेका उजुरीहरुको विवरण		
न्यायिक समितिमा परेका जम्मा उजुरीहरुको संख्या	४६	न्यायिक समिति
फछ्यौंट गरेको संख्या	१२	न्यायिक समिति
अदालतमा पठाएको मुद्दाको संख्या	४	न्यायिक समिति
बालविवाह	०	न्यायिक समिति
जवरजस्ती करणी	५	न्यायिक समिति
जवरजस्ती करणीको उद्योग	०	न्यायिक समिति
घरेलु हिंसा	०	न्यायिक समिति
मानव बेचविखन	०	न्यायिक समिति
सम्बन्ध विच्छेद	०	न्यायिक समिति
वहुविवाह	१	न्यायिक समिति
बोक्सीको आरोप	०	न्यायिक समिति
वैवाहिक जवरजस्ती करणी	०	न्यायिक समिति न्यायिक समिति
गर्भपतन	०	न्यायिक समिति
दाइजो	०	न्यायिक समिति
कुटपिट/लुटपिट	०	न्यायिक समिति
अपहेलना	०	न्यायिक समिति
यातना	०	न्यायिक समिति

अन्य (खुलाउने) स्थानीय निकायको अनुगमनको अवस्था (सेवा केन्द्र तथा बाल सुधार गृहको)	०	न्यायिक समिति
४. ज्येष्ठ नागरिकको		
ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	५५४८	राष्टिय जनगणना २०७८
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने महिला ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	१६४१	पंञ्जिकरण शाखा
समाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने पुरुष ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	१४७८	पंञ्जिकरण शाखा
ज्येष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र	१	महिला तथा बालबालिका
निर्माण भएको बृद्धाश्रम संख्या	०	महिला तथा बालबालिका
बृद्धाश्रममा आश्रित ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका
सय वर्ष भन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिक संख्या	२	पंञ्जिकरण शाखा
बिपन्न/असहाय ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका
सडकबाट उद्दार गरिएका ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका
जेष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	०.०१%	महिला तथा बालबालिका
५. अपाङ्गताको सम्बन्धमा		
सीपमूलक तालिम प्राप्त अपाङ्गता भएका व्यक्ति	११	महिला तथा बालबालिका
पूर्ण अशक्त अपाङ्गता (क) श्रेणीका सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्ति	१२१	पंञ्जिकरण शाखा
अति अशक्त अपाङ्गता (ख) श्रेणीका सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्ति	३५०	पंञ्जिकरण शाखा
अपाङ्गता पुनर्स्थापना केन्द्रमा पुनर्स्थापित संख्या	०	पंञ्जिकरण शाखा
सडकबाट उद्दार गरिएका अपाङ्गता भएका व्यक्ति	०	पंञ्जिकरण शाखा
अपांगता क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	०.३०%	बार्षिक बजेट
रातो कार्ड पाउनेको संख्या (क श्रेणीको)	१२७	महिला तथा बालबालिका
निलो कार्ड पाउनेको संख्या (ख श्रेणीको)	३७२	महिला तथा बालबालिका
पहेलो कार्ड पाउनेको संख्या (ग श्रेणीको)	१७१	महिला तथा बालबालिका
सेतो कार्ड पाउनेको संख्या (घ श्रेणीको)	५९	महिला तथा बालबालिका

६.६ चौदण्डीगढी नगरपालिका

❖ **शाखामा कार्यरत कर्मचारीको नाम र पदः**

क्र.सं.	नामथर	पद
१.	एन्जेला ढकाल	महिला विकास निरिक्षक

❖ शाखामा कार्यरत कर्मचारीको संख्याः १

❖ शाखाका लागि संघ,प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट प्राप्त बजेटः

❖ स्थानीय तहबाट प्राप्त बजेटः रु ५ लाख ।

a. लैगिंक हिंसा निवारण कोष संञ्चालनका लागि प्रदेशबाटः २ लाख मात्र ।-

❖ **शाखाद्धारा संपादित कार्यहरुको विवरणः**

- लैंगिक हिंसा विरुद्ध १६ दिने अभियान,
- राष्ट्रिय महिला दिवस,
- नियमित अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण,
- अपाङ्गता रोकथाम तथा पुन स्थापना कार्यक्रम अन्तर्गतका क्रियाकलापहरु,
- महिला जनप्रतिनिधिहरुलाई क्षमता विकास तालिम
- उपमेयर सँग विद्यालय किशोरी कार्यक्रम (हानिकारक सामाजिक मूल्यमान्यता तथा लैगिंक हिंसा विरुद्ध सचेतना कार्यक्रम)

❖ -प्रतिवेदन अवधिमा सम्पादित कार्यक्रम सम्पादनको अवस्था,लाभग्राहीको संख्याः २४०० जना

❖ शाखाको स्वीकृत बार्षिक बजेटः ५,००००० ।-

अन्य विवरणः

शाखा वा स्थानीय तहले महिला,बालबालिका,ज्येठ नागरिक,अपाङ्गता भएका व्यक्ति र यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यकको क्षेत्रमा गरेका असल अभ्यासहरुः

- लैगिंक हिंसा निवारण कोष संञ्चालनमा रहेको,
- सहायता तथा सहयोग आवश्यक पर्ने लैगिंक हिंसा पीडित प्रभावितहरुलाई उद्धार गरी OCMC रिफर गरेको,
- एकल महिला समूह तथा विपन्न महिलाहरुको समूहलाई उत्पादनमा जोड्ने उदेश्यले सिपमूलक तथा व्यवसायिक तालिम प्रदान गरी आत्मानिर्भर बनाउने कार्यक्रमहरु भईरहेको,
- लैगिंक हिंसा पिडित प्रभावितहरुलाई मनोसामाजिक परामर्श प्रदान गर्ने गरिएको,
- जन्मजात हुने अपाङ्गता रोकथाम गर्ने उदेश्यले तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई बहस पैरवी गर्न सक्षम बनाउने उदेश्यले अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनःस्थापना कार्यक्रम संञ्चालनमा रहेको ।

कार्य संपादनका क्रममा शाखाले सामाना गर्नुपरेको समस्या एवम् चुनौतिः

आन्तरिक चुनौतिः

- अपर्याप्त बजेट स्रोतका कारण लक्षित वर्गलाई समेट्ने गरी कार्यक्रम गर्न नसकिएको,
- महिला बालबालिका क्षेत्रका विषयहरु बजेट बिनियोजनको समयमा नेतृत्वको प्रथमिकतामा पर्ने नगरेको,
- बालमैत्री शासन संञ्चालनका लागि संवेदनशिल संयन्त्रको अभाव
- एकीकृत तथ्याङ्क व्यवस्थापन प्रणाली नहुदा अभिलेख व्यवस्थापनमा कठीनाई भएको ।

बाह्य चुनौतिः

- . सरोकारवाला निकायहरु विच समन्वयको अभाव ।

शाखाको अन्य संघसंस्थाहरुसँगको समन्वयको अवस्थाः

- विभिन्न संघसंस्थासँगको साझेदारीमा नगरपालिकामा Project तथा कार्यक्रमहरु संञ्चालन भईरहेको जस्तै मनोसामाजिक परामर्श सामी परियोजना ।

महिला तथा बालबालिकाका शाखा वा सामाजिक शाखालाई अझ प्रभावकारी वनाउन कार्यरत कर्मचारीर प्रशासकीय अधिकृतबाट प्राप्त सुझावहरुः

- अन्य शाखाको झै जिल्लामा महिला, बालबालिका र ज्येष्ठ नागरिक शाखाको संघ,प्रदेश संग समन्वय गर्ने, संरक्षण/अभिभावकत्व गर्ने संयन्त्र कार्यालको स्थापना हुनुपर्ने,
- महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखाको कर्मचारीको क्षमता विकास र सेवाको सुरक्षाको व्यवस्था गर्नुपर्ने ।

महिला तथा बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक क्षेत्रमा कार्यरत स्थानीय गैर सरकारी संस्थाहरुको संख्या कुल संख्याः १

- महिलाको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः ०
- बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संस्थाः ०
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः १
- ज्येष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः ०

अनुगमन क्रममा देखिएका नविनतम कुराहरुको टिपोटः

- . उपमेयर सँग विद्यालय किशोरी कार्यक्रम (हानिकारक सामाजिक मूल्यमान्यता तथा लैगिंक हिंसा विरुद्ध सचेतना कार्यक्रम)
- जन्मजात हुने अपाङ्गता रोकथाम गर्ने उदेश्यले तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई बहस पैरवी गर्न सक्षम बनाउने उदेश्यले अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनःस्थापना कार्यक्रम संञ्चालनमा रहेको ।

तथ्याङ्गीय सूचकहरु

आर्थिक वर्षः २०८१/८२

प्रदेश/ स्थानीय तहको नामः चौदण्डीगढी नगरपालिका ।

सूचकहरु	**विवरण**	**तथ्यांकको श्रोत**
१.महिलाको जनसंख्या	२८४७५	राष्ट्रिय जनगणना २०७८
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने एकल महिलाको संख्या	८३७	VERSP MIS System
लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (प्रतिशतमा)	१५.०७%	GRP report 2081/82
स्थानीय तहमा महिलाको प्रतिनिधित्व (प्रतिशतमा)	३३%	महिला तथा बालबालिका शाखा
लैंगिक हिंसाका घटना	४०५	मनोसामाजिक शाखा

हवाई उद्धार गरिएको गर्भवति महिलाकव संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
लैंगिक हिंसा पिडित/प्रभावितको लागि संचालित सेवा केन्द्र संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
लैंगिक हिंसा पिडित/ प्रभावितको लागि संचालित सेवा केन्द्रमा आश्रय लिनेको संख्या	२९	ocmc
स्थानीय तहमा मानव वेचविखन विरुद्धको स्थानीय समिति गठन भए/नभएको	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
मानव बेचबिखनका पिडित/प्रभावित हरुको लागि संचालित पुनर्स्थापना केन्द्रको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा महिला तथा बालबालिका शाखा
मानव बेचबिखनका पिडित/प्रभावित हरुको लागि संचालित पुनर्स्थापना केन्द्रमा आश्रय लिनेको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्याहरुको सख्या (विवरण)	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
२. बालबालिका तथा किशोर किशोरी		
बालबालिकाको जनसंख्या (१८ वर्ष सम्म)	१९८४३	जनगणना २०७८
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने वालवालिकाको संख्या	६०२	VERSP MIS System
बालविकास केन्द्रको संख्या	न.पा. बाट राखिएको- ८ सशर्तमा आधारित - ५०	शिक्षा शाखा
बालगृहहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालगृहमा आश्रय लिने वालिकाको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालगृहमा पुर्नस्थापना भएका वालवालिकाको जम्मा संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालगृहमा आश्रय लिने वालकको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
सडक वालवालिकाको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बालबालिकाको क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	०.०५%	महिला तथा बालबालिका शाखा

स्थानीय तहमा बालकल्याण अधिकारीको व्यवस्था	छ	महिला तथा बालबालिका शाखा
स्थानीय तहमा बालउद्धार कोषको व्यवस्थाको अवस्था	नभएको	महिला तथा बालबालिका शाखा
३. न्यायिक समितिमा परेका उजुरीहरुको विवरण		
न्यायिक समितिमा परेका जम्मा उजुरीहरुको संख्या	४७	न्यायिक समिति
फछ्यौंट गरेको संख्या	२५	न्यायिक समिति
अदालतमा पठाएको मुद्दाको संख्या	०	न्यायिक समिति
बालविवाह	०	न्यायिक समिति
जवरजस्ती करणी	०	न्यायिक समिति
जवरजस्ती करणीको उद्योग	०	न्यायिक समिति
घरेलु हिंसा	०	न्यायिक समिति
मानव बेचविखन	०	न्यायिक समिति
सम्बन्ध विच्छेद	०	न्यायिक समिति
वहुविवाह	०	न्यायिक समिति
बोक्सीको आरोप	०	न्यायिक समिति
वैवाहिक जवरजस्ती करणी	०	न्यायिक समिति
गर्भपतन	०	न्यायिक समिति
दाइजो	०	न्यायिक समिति
कुटपिट/लुटपिट	०	न्यायिक समिति
अपहेलना	०	न्यायिक समिति
यातना	०	न्यायिक समिति
अन्य (खुलाउने) स्थानीय निकायको अनुगमनको अवस्था (सेवा केन्द्र तथा बाल सुधार गृहको)	०	न्यायिक समिति
४. ज्येष्ठ नागरिकको		
ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	३८३२	VERSP MIS System
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने महिला ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	२०९७	VERSP MIS System
समाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने पुरुष ज्येष्ठ नागरिकको	१७३५	VERSP MIS System

संख्या		
ज्येष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
निर्माण भएको बृद्धाश्रम संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
बृद्धाश्रममा आश्रित ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०	
सय वर्ष भन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिक संख्या	९	VERSP MIS System
बिपन्न/असहाय ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
सडकबाट उद्दार गरिएका ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
जेष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	०.०५%	महिला तथा बालबालिका शाखा
५. अपाङ्गताको सम्बन्धमा		
सीपमूलक तालिम प्राप्त अपाङ्गता भएका व्यक्ति	१०	महिला तथा बालबालिका
पूर्ण अशक्त अपाङ्गता (क) श्रेणीका सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्ति	१९८	VERSP MIS System
अति अशक्त अपाङ्गता (ख) श्रेणीका सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्ति	४१८	VERSP MIS System
अपाङ्गता पुनर्स्थापना केन्द्रमा पुनर्स्थापित संख्या	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
सडकबाट उद्दार गरिएका अपाङ्गता भएका व्यक्ति	०	महिला तथा बालबालिका शाखा
अपांगता क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	०.७%	योजना किताब
रातो कार्ड पाउनेको संख्या (क श्रेणीको)	२६	महिला तथा बालबालिका शाखा
निलो कार्ड पाउनेको संख्या (ख श्रेणीको)	३४	महिला तथा बालबालिका शाखा
पहेलो कार्ड पाउनेको संख्या (ग श्रेणीको)	२०	महिला तथा बालबालिका शाखा
सेतो कार्ड पाउनेको संख्या (घ श्रेणीको)	९	महिला तथा बालबालिका शाखा

६.७ **कटारी नगरपालिका**

- ❖ शाखामा कार्यरत कर्मचारीको नाम र पदः
  - ➢ महिला बिकास शाखा
    - चतुरी माया राई - अधिकृत (छेठौ)
    - राज्यलक्ष्मी श्रेष्ठा - स.म.बि.नि. (पाचौ)
    - .कुन्ता गिरि - सहजकर्ता
  - ➢ अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनःस्थापना कार्यक्रम अन्तरगत
    - भाबना मुमारी राउत — सि, बि.आर. सहजकर्ता
    - मनिषा खड्का - सि, बि.आर. सहजकर्ता
    - ज्ञान कुमारी श्रेष्ठ - सि, बि.आर. सहजकर्ता
    - रस्मिता सुबेदी - सि, बि.आर. सहजकर्ता
- ❖ शाखामा कार्यरत कर्मचारीको संख्याः- ७ जना
- ❖ शाखाका लागि संघ,प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट प्राप्त बजेटः २० लाख मात्र ।-

शाखाद्धारा संपादित कार्यहरुको विवरणः

- बालसंरक्षण सम्बन्धी रोकथाममुलक, सचेतनामूलक एवं उद्धार तथा पुनस्थापना सम्बन्धी कार्यक्रमहरु संञ्चालन गर्ने। साथै अन्य निकायहरुबाट संञ्चालन हुने कार्यक्रमहरुमा सहयोग र समन्वय गर्ने ।
- महिला तथा किशोरीहररुको सशक्तिकरणका लागि समुह, संञ्जाल, समिति निर्माण र परिचालन तथा तंथ्याब अभिलेखिकरण गर्ने ।
- ज्येष्ठ नागरिक सञ्चालन निर्माण, परिचालन तथा समन्वय, सचेतना,पैरवी तथा परिचयपत्र वितरण ।
- अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको पुनः स्थापना र अपाङ्गता रोकथाम, क्षमता अभिवृद्धि, तथ्यांक संकलन ।

- महिला र किशोरीहरुको सशक्तिकरण, नेतृत्व क्षमता विकास, संस्थागत विकास र मुलप्रवाहिकरण आर्थिक सशक्तिकरणका कार्यक्रमहरु संचालन ।
- लैगिंक हिंसा विरुद्धका सचेतनामूलक अभियान संञ्चालन गर्ने, घरेलु हिंसा तथा विभेद विरुद्ध परिवार, समाज र समुदाय तहमा सचेतनामुलक अभियान संञ्चालन गर्ने, हिंसा प्रभावित महिला र किशोरिहरुको संरक्षण गरी सशक्तिकरण पुन स्थापना गर्ने, अल्पकालिन आश्रय स्थल महचिला सुरक्षावासको संञ्चालनमा व्यवस्थापनको भूमिका निर्वाह गर्ने ।

-प्रतिवेदन अवधिमा सम्पादित कार्यक्रम सम्पादनको अवस्था,लाभग्राहीको संख्याः- ४३% प्रगति

- शाखाको स्वीकृत बार्षिक बजेटः रु २०,००,००० |-

अन्य विवरणः

शाखा वा स्थानीय तहले महिला,बालबालिका,ज्येठ नागरिक,अपाङ्गता भएका व्यक्ति र यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यकको क्षेत्रमा गरेका असल अभ्यासहरुः

- ✓ सुत्केरी संग नर्स कार्यक्रम
- ✓ सुनौला हजार दिनको गर्भवती तथा नवजात शिशुहरुको लागि |
- ✓ बर्थिंग सेन्टरको ल्याब सहितको पूर्वाधार निर्माण |
- ✓ महिला बिकाश तथा ज्येष्ट नागरिकको लागी बजेट ब्यबथापन |

कार्य संपादनका क्रममा शाखाले सामाना गर्नुपरेको समस्या एवम् चुनौतिः

- ❖ आन्तरिक चुनौतिः
    - पर्याप्त जनशक्ति नहुनु ।
    - कर्मचारीलाई तालिमको अभाव ।
    - लोपउन्मुख जातिमा महिला, पुरुष, बालबालिका को संख्या एकिन हुन नसकेको ।
- ❖ बाह्य चुनौतिः
    - बजेटको अभाव ।
    - भौगोलिक विकटता ।
    - यातायात असुविधा ।

- स्थानीय महिला, बालबालिका र ज्येष्ठ नागरिक शाखाको संघ र प्रदेशसँग संमन्वयको संयन्त्र नहुदा काम गर्न समस्या भएको ।

❖ शाखाको अन्य संघसंस्थाहरुसँगको समन्वयको अवस्थाः

- आबश्यकता अनुसार समन्वय हुने गरेको |

❖ महिला तथा बालबालिकाका शाखा वा सामाजिक शाखालाई अझ प्रभावकारी वनाउन कार्यरत कर्मचारीर प्रशासकीय अधिकृतबाट प्राप्त सुझावहरुः

- बजेटको अभाव,
- कर्मचारीलाई तालिमको अभाव ।
- अप्याप्त जनशक्तिको अभाव ।

❖ महिला तथा बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक क्षेत्रमा कार्यरत स्थानीय गैर सरकारी संस्थाहरुको संख्या कुल संख्याः ७

- महिलाको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः-   ४ वटा
- बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संस्थाः   २ वटा
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः १ वटा
- ज्येष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः ०

अनुगमन क्रममा देखिएका नविनतम कुराहरुको टिपोटः

❖ सकरात्मक पक्ष

- सुत्केरी संग नर्स कार्यक्रम
- सुनौला हजार दिनको गर्भवती तथा नवजात शिशुहरुको लागि |
- बर्थिंग सेन्टरको ल्याब सहितको पूर्वाधार निर्माण |
- महिला बिकाश तथा ज्येष्ट नागरिकको लागी बजेट ब्यबथापन |
- लैंगिक हिंसा पिडितलाइ न्यायनिरुपण गरि पारिवारिक जिबनमा सहजता |

❖ **सुझाब पक्ष**

- महिला बालबालिका बिकाश शाखामा एकीकृत तथ्यांकको अभिलेक्त राखिनुपर्ने |
- बाल कोषको स्थापना तथा परिचालन हुनुपर्ने |
- बालबालिका लागि बजेट बिनियोजनको ब्यबस्थापन गरिनुपर्ने |
- बाल श्रमिकको तथ्यांक संकलन तथा पुनःस्थापनको ब्यबस्थापन गरिनुपर्ने |

- बालबिबाह , लागु औषधी दुरुपयोग सम्बन्धि सामाजिक कुरीतिलाइ शुन्य पारिनुपर्ने ।
- पालिकाको आ.ब.२०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम अनुसार कतिपय कार्यक्रमहरु कार्यान्यन नभएकोले सो को निरन्तरता दिनुपर्ने ।

तथ्याङ्गीय सूचकहरु

आर्थिक वर्षः २०८१/०८२

प्रदेश/ स्थानीय तहको नामः कटारी नगरपालिका ।

सूचकहरु	विवरण	तथ्यांकको श्रोत
१.महिलाको जनसंख्या	३०,६३९	जनगणना २०७८
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने एकल महिलाको संख्या	११५९ जना (जेष्ठ एकल-३२४, बिधवा -८३५)	पंजीकरण शाखा
लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (प्रतिशतमा)	०.२३ %	लेखा शाखा
स्थानीय तहमा महिलाको प्रतिनिधित्व (प्रतिशतमा)	३८ %	पंजीकरण शाखा
लैंगिक हिंसाका घटना	५०९ वटा (महिला -५०१, पुरुष -८)	महिला बिकाश शाखा
हवाई उद्धार गरिएको गर्भवति महिलाकव संख्या	०.००	महिला बिकाश शाखा
लैंगिक हिंसा पिडित/प्रभावितको लागि संचालित सेवा केन्द्र संख्या	१ वटा	महिला बिकाश शाखा
लैंगिक हिंसा पिडित/ प्रभावितको लागि संचालित सेवा केन्द्रमा आश्रय लिनेको संख्या	७६ वटा	महिला बिकाश शाखा
स्थानीय तहमा मानव वेचविखन विरुद्धको स्थानीय समिति गठन भए/नभएको	नभएको	महिला बिकाश शाखा

मानव बेचबिखनका पिडित/प्रभावित हरुको लागि संचालित पुनर्स्थापना केन्द्रको संख्या	०.००	महिला बिकाश शाखा
मानव बेचबिखनका पिडित/प्रभावित हरुको लागि संचालित पुनर्स्थापना केन्द्रमा आश्रय लिनेको संख्या	०.००	महिला बिकाश शाखा
यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्याहरुको सख्या (विवरण)	रेकर्ड नपाइको	महिला बिकाश शाखा
२. बालबालिका तथा किशोर किशोरी		
बालबालिकाको जनसंख्या (१८ वर्ष सम्म)	१६९१० जना	स्वास्थ्य शाखा
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने वालवालिकाको संख्या	५६२ जना	पंजीकरण शाखा
बालविकास केन्द्रको संख्या	६७ वटा	महिला बिकाश शाखा
बालगृहहरुको संख्या	०.००	महिला बिकाश शाखा
बालगृहमा आश्रय लिने वालिकाको संख्या	१ जना (अन्य स्थानमा)	महिला बिकाश शाखा
बालगृहमा पुर्नस्थापना भएका वालवालिकाको जम्मा संख्या	०.००	महिला बिकाश शाखा
बालगृहमा आश्रय लिने वालकको संख्या	२ जना (अन्य स्थानमा)	महिला बिकाश शाखा
सडक वालवालिकाको संख्या	०.००	महिला बिकाश शाखा
बालबालिकाको क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	०.०१ %	लेखा शाखा
स्थानीय तहमा बालकल्याण अधिकारीको व्यवस्था	व्यवस्था नभएको	महिला बिकाश शाखा
स्थानीय तहमा बालउद्धार कोषको व्यवस्थाको अवस्था	व्यवस्था नभएको	महिला बिकाश शाखा
३. न्यायिक समितिमा परेका उजुरीहरुको विवरण		
न्यायिक समितिमा परेका जम्मा उजुरीहरुको संख्या	४९ वटा	न्यायिक समिति
फछ्यौंट गरेको संख्या	३१ वटा	“
अदालतमा पठाएको मुद्दाको संख्या	७ वटा	“
बालविवाह	७ जना (महिला)	CPSW
जवरजस्ती करणी	२ जना (महिला) बिबाह पछी	न्यायिक समिति
जवरजस्ती करणीको उद्योग (यौन दुर्व्यबहार)	२१ जना (महिला)	न्यायिक समिति
घरेलु हिंसा	--	न्यायिक समिति

मानव बेचविखन	--	
सम्बन्ध विच्छेद	३ जना (महिला)	न्यायिक समिति
वहुविवाह	४ जना (महिला)	न्यायिक समिति
बोक्सीको आरोप	---	न्यायिक समिति
वैवाहिक जवरजस्ती करणी	२ जना (महिला)	न्यायिक समिति
गर्भपतन	---	न्यायिक समिति
दाइजो	---	न्यायिक समिति
कुटपिट/लुटपिट	१३५जना (महिला), १ जना (पुरुष)	न्यायिक समिति
अपहेलना	३९४जना (महिला), ३ जना (पुरुष)	न्यायिक समिति
यातना	---	न्यायिक समिति
अन्य (खुलाउने) स्थानीय निकायको अनुगमनको अवस्था (सेवा केन्द्र तथा बाल सुधार गृहको)	-	न्यायिक समिति
४. ज्येष्ठ नागरिकको		
ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	३४६७ जना	पंजीकरण शाखा
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने महिला ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	जम्मा -७३७ जना जेष्ट एकल महिला -२८७ जेष्ट नागरिक महिला -३२४ जेष्ट दलित महिला -१२६	“
समाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने पुरुष ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	जम्मा - १७८१जना (जेष्ट अन्य -१६२०, जेष्ट दलित-१६१)	“
ज्येष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र	१ वटा	महिला बिकाश शाखा
निर्माण भएको बृद्धाश्रम संख्या	१ वटा	महिला बिकाश शाखा
बृद्धाश्रममा आश्रित ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	३ जना	“
सय वर्ष भन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिक संख्या	जम्मा -७जना (जेष्ट महिला -४, जेष्ट पुरुष -३)	पंजीकरण शाखा

बिपन्न/असहाय ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	रेकर्ड नभेटेको	महिला बिकाश शाखा
सडकबाट उद्दार गरिएका ज्येष्ठ नागरिकहरुको संख्या	०.००	महिला बिकाश शाखा
जेष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	०.०००	लेखा शाखा
५. अपाङ्गताको सम्बन्धमा		
सीपमूलक तालिम प्राप्त अपाङ्गता भएका व्यक्ति	२२ जना	महिला बिकाश शाखा
पूर्ण अशक्त अपाङ्गता (क) श्रेणीका सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्ति	३२७ जना	"
अति अशक्त अपाङ्गता (ख) श्रेणीका सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्ति	७००जना	"
अपाङ्गता पुनर्स्थापना केन्द्रमा पुनर्स्थापित संख्या	०.००	"
सडकबाट उद्दार गरिएका अपाङ्गता भएका व्यक्ति	०.००	"
अपांगता क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	०.९६ %	"
रातो कार्ड पाउनेको संख्या (क श्रेणीको)	३३१ जना	"
निलो कार्ड पाउनेको संख्या (ख श्रेणीको)	७२५ जना	"
पहेलो कार्ड पाउनेको संख्या (ग श्रेणीको)	२२४ जना	"
सेतो कार्ड पाउनेको संख्या (घ श्रेणीको)	५० जना	"

६.८ **त्रियुगा नगरपालिका**

❖ शाखामा कार्यरत कर्मचारीको नाम पद :

सिन	**नाम थर**	**पद**
१	निरु कार्की	म. बि. नि.
२	सुनिता चौधरी	DSF
३	अम्बिका भट्टराई	दोभासे
४	रेनुका खड्का	म. बि. नि.

❖ शाखामा कार्यरत कर्मचारी संख्या : ४ जना

❖ शाखाका लागि संघ ,प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट प्राप्त बजेट :

संघबाटः ८ लाख ९० हजार मात्र

स्थानीय तहबाटः रु ३८१५००० मात्र

शाखाद्धारा संपादित कार्यहरुको विवरण :

- दलित महिला लक्षित नेतृत्व विकास तालिम
- बाल क्लव संजाल र बाल क्लवलाई क्षमता विकास तालिम
- छोरी जन्म दर्ता अभियान
- नगर स्तरीय बाल संजाल बैठक
- बाल कोष
- बाल हेल्प लाईन
- बालमैत्री घोषणा कार्यान्वायन नगर र वडाको कार्ययोजना बमोजिम
- राष्ट्रिय बाल दिवस बाल श्रम बिरुद्ध कार्यक्रम
- अति विपन्न एकल समुदायका महिलाहरुलाई मकै पोल्ने तालिम प्रविधि हस्तान्तरण
- दलित महिला नेतृत्व विकास तालिम
- मधेशी मुस्लिम महिलालाई सीप विकास तालिम
- युवा महिला लाई पंञ्चेबाजा तालिम तथा सीप हस्तान्तरण
- महिला नारी दिवस ८ मार्च
- महिला स्वास्थ्य स्वयं सेवीका सम्मान कार्यक्रम
- लैङ्गिक बजेट परीक्षण
- लैङ्गिक हिंसा उद्धार कोष

प्रतिवेदन अवधिमा सम्पादित कार्यक्रम सम्पादनको अवस्था लाभग्राहीको संख्या : २२०० जना

शाखाको स्वीकृत बजेट : रु ३८१५००० मात्र (महिला र बालबालिकाको)

अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनस्थापना कार्यक्रम अन्तर्गत विनियोजित रकम रु १,१५,८१,०५०

<u>अन्य विवरण</u>

शाखा वा स्थानीय तहले बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका ब्याक्ति र यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसङ्ख्यकको क्षेत्रमा गरेका असल अभ्यासहरु :

सामाजिक सुरक्षा र सम्मान कार्यक्रम

अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको सामाजिक पुनःस्थापना र सीप विकास तालिम

अपाङ्गतालाई लक्षित गरी व्यवसायीक कार्यक्रम र पुनःस्थापना कार्यक्रम

अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको आधारभूत फिजियोथेरापी सेवा

अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाइ घरघरमा उपचार सेवा

अपांगता भएका व्यक्तिको हेरचाह गर्ने व्यक्तिलाई तालिम

कार्य संपादनका क्रममा शाखाले सामाना गर्नु परेको समस्या एवम् चुनौति :

आन्तरिक चुनौति :

- आन्तरिक चुनौती

चुनौती क्षेत्र	**विवरण**
१. स्रोत अभाव	जनशक्ति, बजेट, प्रविधि र उपकरणको न्यूनता
२. समन्वयको कमी	शाखा—शाखा र वडा—शाखाबीच समन्वय अभाव
३. नीति/निर्णयमा पहुँचको अभाव	नीति निर्माणमा महिला शाखाको निर्णयकारी भूमिका कमजोर
४. तथ्यांक तथा प्रणालीगत कमजोरी	विश्वसनीय तथ्यांकको अभाव, अनुगमन कमजोर
५. नेतृत्व र अभिव्यक्ति चुनौती	महिला जनप्रतिनिधिमा नेतृत्व क्षमता अभाव र सामाजिक झिझक

- **मानव संसाधनको अभाव**ः शाखामा अनुभवी महिला सामाजिक विकास अधिकृत, बाल मनोविज्ञ, मनोपरामर्शदाता जस्ता विशेषज्ञको अभाव।
- **सिमित बजेट**ः शाखाका कार्यक्रमहरू (जस्तैः महिला सशक्तिकरण, बाल संरक्षण, लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरण) को लागि छुट्याइएको बजेट पर्याप्त छैन वा समयमै खर्च हुन सक्दैन।
- **अस्पष्ट जिम्मेवारी**ः शाखाभित्रका कर्मचारीहरूका भूमिकाहरू प्रस्ट नहुँदा कार्यसमन्वयमा समस्या।

- **बाह्य चुनौतिहरु** :

महिला तथा बालबालिका शाखाले सामना गरिरहेका समस्या र वाह्य चुनौतीहरू

१. स्रोत अभाव (जनशक्ति, प्रविधि र बजेट)

- शाखामा आवश्यक संख्या र योग्यता भएका कर्मचारीको अभाव (जस्तै, सामाजिक परिचालक, बाल मनोविज्ञ, लैङ्गिक हिंसा समन्वयकर्ता)।
- बजेट अपर्याप्त, र रहेको बजेट पनि समयमै परिचालन नहुनु।
- कम्प्युटर, इन्टरनेट, महिला तथा बालबालिका अनुकूल कार्यसुविधा जस्ता पूर्वाधारको अभाव।

२. वडा, अन्य शाखा र सरोकारवाला निकाय (जस्तै, स्वास्थ्य शाखा, शिक्षा शाखा, NGO, CBO) सँग प्रभावकारी समन्वयको कमी।

३. नीति निर्माणमा पहुँचको अभाव

- महिला तथा बालबालिका शाखाको नीति निर्माण, बजेट निर्माण र कार्यान्वयन प्रक्रियामा निर्णायक भूमिका कमजोर।
- नीति तथा योजना निर्माणमा महिला तथा बालबालिका हितका मुद्दाहरू प्राथमिकतामा नपर्नु।

४. तथ्यांक र प्रणालीगत कमजोरी

- बालविवाह, बालश्रम, घरेलु हिंसा, विद्यालय नजाने बालबालिका, एकल महिला जस्ता समूहहरूका यथार्थपरक र अद्यावधिक तथ्यांकको अभाव।
- अनुगमन, मूल्याङ्कन र रिपोर्टिङ प्रणालीको अभावले योजना सुधार गर्न कठिन।

५. नेतृत्व तथा अभिव्यक्ति चुनौती

- महिला जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको नेतृत्व क्षमतामा कमी (आत्मविश्वासको अभाव, बोल्न झिझक)।
- निर्णय प्रक्रियामा सक्रिय सहभागिताको कमी र सामाजिक/सांस्कृतिक पूर्वाग्रहको प्रभाव।

६. सामाजिक-सांस्कृतिक चुनौतीहरू (बाह्य प्रभाव)

- दलित, मुस्लिम, जनजाति समुदायका महिला र बालबालिकाले अझै पनि सामाजिक विभेद, पहुँच अभाव र घरेलु हिंसा झेलिरहेका छन्।
- लैङ्गिक हिंसा, बालबालिकामाथि हुने यौन दुव्र्यवहार, बालश्रम र बालविवाहको प्रवृत्ति अझै कायम।
- महिलाको स्वतन्त्रता र आत्मनिर्णय क्षमतामा समाजको रूढीवादी दृष्टिकोण।

७. कानुनी र संरचनागत कमजोरी

- कानुनी प्रक्रियाको जटिलता, उजुरी व्यवस्थापन प्रणाली कमजोर र पीडितको संरक्षणप्रति गम्भीर चासो नहुने अवस्था।
- बाल तथा महिला मैत्री संरचना (जस्तैः सुरक्षित गृह, हेल्पलाइन, मनोपरामर्श) नहुनु वा प्रभावहीन हुनु।

८. सञ्चार तथा जनचेतनाको अभाव

- दूरदराजका बस्तीमा सूचना/सेवा पुऱ्याउन कठिन, सूचना प्रवाह कमजोर।
- यौनिकता, हिंसा, अधिकार सम्बन्धी विषयमा खुला बहस र जनचेतना कम।

तथ्याङ्कीय सूचकहरु

आर्थिक वर्षः २०८१/८२

स्थानीय तहको नामः त्रियुगा नगरपालिका ।

सुचकहरु	**विवरण**	**तथ्याङ्कको स्रोत**
महिलको जनसख्या	**महिला जनसंख्या:** ५४,२६२ (५२.८%)	२०७८ को जनगणनानुसार
समाजिक सुरक्षा भता पाउने एकल महिलाको सख्या	१४०५ जना	महिला तथा बालबालिका
लैङ्गिक उत्तदायी बजेट (प्रतिसतमा)	१ प्रतिशत	महिला तथा बालबालिका
स्थानिय तहमा महिलको प्रतिनिधित्व (प्रतिसतमा)	**42.7%** महिला प्रतिनिधित्व।	महिला तथा बालबालिका
लैङ्गगिक हिंसाका घटना	-	महिला तथा बालबालिका
हवाई उदार गरिएको गर्ववति महिलाको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका
लैङ्गिक हिंसा पिडीत प्रभावितको लागि संचिलत सेवाकेन्द्र संख्या १ महिला सुरक्षा आवास गृह (Shelter)	१	महिला तथा बालबालिका

महिला पुनर्स्थापना केन्द्र – ओरेक नेपाल (OREC Nepal) र त्रियुगा नगरपालिकासँगको साझेदारीमा, २०६९ सालदेखि सेवा प्रदान गर्दै आएको महिला सुरक्षा आवास गृह सञ्चालनमा छ		
लैङ्गिक हिंसा पिडित प्रभावितको लागि संचालित सेवा केन्द्रमा आश्रय लिनेको संख्या	१८	सेफ हाउस
स्थानियतहमा मानव बेचविखन विरुद्धको स्थानिय समिति गठन भए/नभएको	छैन	महिला तथा बालबालिका
मानव बेचविखनका पिडित प्रभावितहरुको पुन स्थापना केन्द्रमा आश्रय लिनेको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका
यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यहरुको संख्या विविरण	२	निर्वाचन कार्यालय डेटा अनुसार २ मतदाता मात्र रूपमा दर्ता छन्।
२ बालबालिका तथा किशोर किशोरी • बालबालिका (0–14 वर्ष): २८,४११ जना (~२७.६ %) बालबालिका तथा किशोर किशोरी :३८,७०६ जना (३७.७ %) • किशोर—किशोरी (10–19 वर्ष): 10–14 वर्ष = २०,७९० जना; 15–19 वर्ष = १७,९१६		२०७८ को जनगणनानुसार
बालबालिको जनसंख्या (१८ वर्ष सम्म)	३५,२०१ जना (~३७.५%)	२०७८ को जनगणनानुसार
समाजिक सुरक्षा भता पाउनेको बालबालिकाको संख्या	९२६	पंजिकरण शाखा
बालबिकास केन्द्रको संख्या	११२	शीक्षा शाखा

बालगृहहरुको संख्या	१	महिला तथा बालबालिका
बालगृहमा आश्रय लिने वालिकाको संख्या	४	महिला तथा बालबालिका
सडक बालबलिकाहरुको संख्या	१८	महिला तथा बालबालिका
बालबलिकाको क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	१.५%	महिला तथा बालबालिका
स्थानियतहमा बालकल्यान अधिकारीको व्यवस्था	छ	महिला तथा बालबालिका
स्थनिय तहमा बालउद्धार कोषको व्यवअवस्थाको अवस्था	छ	महिला तथा बालबालिका
३ न्यायिक समितिमा परेको उजुरीहरुको विवरण		
न्यायिक समितिमा परेका जम्मा उजुरीहरूको संख्या	५१ वटा	न्यायिक समिति मुलडायरी
फछ्र्यौट गरेको संख्या	४१ वटा	
अदालतमा पठाएको मुद्द्दाको संख्या	१० वटा	
बालविवाह	३	महिला सुरक्षावास सेवा केन्द्र
जवरस्ती करणी	२	जि प्र का उदयपुर
मानव बेचविखन	०	
सम्बन्ध विच्छेद	१२७	चालु आर्थिक वर्षमा जिल्ला अदालतका अनुसार
बहुविवाह	०	
बोक्सीको आरोप	०	न्यायिक समिति मुलडायरी
वैवाहिक जवरस्ती करणी	०	न्यायिक समिति मुलडायरी
गर्भपतन	०	न्यायिक समिति मुलडायरी
दाइजो	०	न्यायिक समिति मुलडायरी
कुटपिट लुटपिट	०	न्यायिक समिति मुलडायरी

अपहेलना	०	न्यायिक समिति मुलडायरी
यातना	०	न्यायिक समिति मुलडायरी
अन्य खुलाउने स्थानीय निकायको अनुगमनको अवस्था सेवा केन्द्र तथा बाल सुधार गृहको	०	न्यायिक समिति मुलडायरी
४ ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धमा		
ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	५४२६	महिला तथा बालबालिका
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने महिला ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	३२५५	महिला तथा बालबालिका
सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने पुरूष ज्येष्ठ नागरिकको संख्या	२१७१	महिला तथा बालबालिका
ज्येष्ट नागरिक दिवा सेवा केन्द्र	१	महिला तथा बालबालिका
निर्माण भएको बृद्धाआश्रम संख्या	०	महिला तथा बालबालिका
बृद्धाआश्रमा आश्रित ज्येष्ट नागरिकहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका
सय भन्दा बढी माथिको ज्येष्ट नागरिकको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका
विपन्न असाहय ज्येष्ट नागरिकहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका
सडकबाट उदार गरिएका ज्येष्ट नागरिकहरुको संख्या	०	महिला तथा बालबालिका
ज्येष्ट नागरिकको क्षेत्रमा विनियेजित रकम (प्रतिशतमा)	०.२५%	महिला तथा बालबालिका
५ अपाङ्गतको सम्बन्धमा		महिला तथा बालबालिका
सिपमुलक तालिम प्राप्त अपाङ्गता भएको व्याक्ति	२१	महिला तथा बालबालिका
पुर्ण अशक्त अपाङ्गगता क श्रेणीका सुरक्षा	४७२	महिला तथा बालबालिका

भता पाउने व्याक्ति		
अति अशक्त अपाङ्गता ख श्रेणिका सुरक्षा भता पाउने व्याक्ति	७३४	महिला तथा बालबालिका
अपाङ्गता पुनस्थापना केन्द्रमा पुनस्थापित संख्या	०	महिला तथा बालबालिका
सडकबाट उदार गरिएका अपाङ्गता भएका व्याक्ति	०	महिला तथा बालबालिका
अपाङ्गता क्षेत्रमा विनियोजित रकम (प्रतिशतमा)	१.९७%	महिला तथा बालबालिका
रातो कार्ड पाउनेको संख्या (क श्रेणीको)	४४८	महिला तथा बालबालिका
निलो कार्ड पाउनेको संख्या (ख श्रेणीको)	६१८	महिला तथा बालबालिका
पहेलो कार्ड पाउनेको संख्या (ग श्रेणीको)	२२	महिला तथा बालबालिका
सेतो कार्ड पाउनेको संख्या (घ श्रेणीको)	३	महिला तथा बालबालिका

- **महिला तथा बालबालिका शाखाको अन्य संघ—संस्थाहरुसँगको समन्वयको अवस्था**

संघ/संस्था	**समन्वयको प्रकृति**	**समन्वयको प्रभावकारिता**
स्वास्थ्य शाखा	किशोरी स्वास्थ्य, महिनावारी स्वच्छता, पोषण	कार्यक्रम कागजी रूपमा योजना गरिए पनि व्यवहारमा प्रभावकारी समन्वय कम
शिक्षा शाखा	बालबालिका विद्यालय पुनः भर्ना अभियान, बाल श्रम न्यूनीकरण	बाल संरक्षण सम्बन्धी योजनामा आंशिक समन्वय
NGO/INGO (जस्तैः WOREC, whrd	महिला हिंसा न्यूनीकरण, मनोपरामर्श सेवा, सुरक्षित आवास	परियोजना स्तरमा राम्रो समन्वय, तर दिगो नीति आधारित संरचना अभाव
प्रहरी र न्यायिक समिति	लैङ्गिक हिंसा, बाल विवाह,	गम्भीर मुद्दामा समन्वय हुन्छ, तर

	घरेलु हिंसाका उजुरी व्यवस्थापन	महिला पीडितका लागि सुरक्षित स्थान वा पुनर्स्थापनामा चुनौती
समुदायस्तरका संघ (जस्तैः नगर बाल संजाल,वडास्तरिय बाल क्लब)	सचेतना, स्थानीय निगरानी, रिपोर्टिङ	उत्साहजनक प्रयास भए पनि शाखाबाट नियमित सहजीकरण र अनुगमन कमजोर

महिला तथा बालबालिका शाखा वा सामाजिक शाखालाइ अझ प्रभावकारी वनाउन कार्यरत कर्मचारि र **प्रशासकिय अधिकृतवाट प्राप्त सुझावहरू :**

१. संस्थागत सुदृढीकरण र संरचना सुधार

- महिला तथा बालबालिका शाखाको लागि स्वतन्त्र कोठा, आवश्यक उपकरण र महिलामैत्री कार्यस्थल व्यवस्था गरिनु पर्ने।
- शाखामा प्राविधिक जनशक्ति (जस्तैः सामाजिक परिचालक, बाल संरक्षण समन्वयकर्ता, लैङ्गिक हिंसा प्रतिकार अधिकृत) थप गरिनुपर्ने।
- महिला र बालबालिकासम्बन्धी मुद्दालाई सम्बोधन गर्न नियमित बैठक र छलफल संयन्त्र स्थापना गरिनु पर्ने।

२. योजना निर्माण र बजेट समावेशीकरण

- वार्षिक योजना बनाउँदा महिला, बालबालिका, अपांगता भएका व्यक्ति र दलित समुदायका आवश्यकतालाई प्राथमिकता दिनु पर्ने।
- वडा स्तरसम्म महिला तथा बालबालिकाका कार्यक्रमहरू विस्तार गर्नुपर्ने।
- बजेट निर्माणमा शाखाको सक्रिय सहभागिता सुनिश्चित गरिनु पर्ने।

३. क्षमता अभिवृद्धि

- शाखाका कर्मचारीहरू र महिला जनप्रतिनिधिहरूका लागि नेतृत्व, परियोजना व्यवस्थापन, बाल संरक्षण र लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरण सम्बन्धी तालिम आवश्यक।
- डिजिटल रिपोर्टिङ र डेटा व्यवस्थापन तालिम प्रदान गर्नुपर्ने।

४. समन्वय र सहकार्य सुदृढीकरण

- शिक्षा, स्वास्थ्य, न्यायिक समिति, प्रहरी, NGO/CSO लगायत सरोकारवाला निकायसँग समन्वय बैठक अनिवार्य बनाइनु पर्ने।

- बाल संरक्षण समिति, महिला सञ्जाल, बाल क्लब जस्ता संरचनाहरूसँग सक्रिय सहकार्य गरी कार्यक्रम प्रभावकारी बनाइनुपर्ने।

५. सेवा प्रवाह र पहुँच विस्तार

- घरेलु हिंसा, बालविवाह, यौन दुव्र्यवहार जस्ता घटनाहरूमा गोपनीय र छरितो उजुरी संयन्त्र (One-Stop Crisis Center, हेल्पलाइन आदि) स्थापना गरिनु पर्ने।
- महिला तथा बालमैत्री सेवा केन्द्र स्थापना गरिने व्यवस्था गर्नुपर्ने।

६. अनुगमन, मूल्याङ्कन र प्रतिवेदन प्रणाली सुधार

- सञ्चालित कार्यक्रमहरूको नियमित अनुगमन, असर मूल्याङ्कन र फिडब्याक प्रणाली सुदृढ गर्नु पर्ने।
- वडा तथा समुदायबाट प्रत्यक्ष प्रतिक्रिया संकलन गरी कार्य सुधारमा प्रयोग गर्नुपर्ने।

७. जनचेतना र सहभागिता अभिवृद्धि

- महिला तथा बालबालिकासम्बन्धी कानुनी अधिकार, सेवा सुविधा, घरेलु हिंसा, बाल श्रमविरुद्ध जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू गाउँ, टोल र विद्यालय स्तरमा सञ्चालन गर्नुपर्ने।
- सामाजिक समावेशीकरण, बहुभाषिक सामग्री र स्थानीय सन्दर्भ अनुसारको सञ्चार प्रयोग गरिनुपर्ने।

ङ) महिला तथा बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक क्षेत्रमा कार्यरत स्थानिय गैर सरकारी संस्थाहरुको कुल संख्या : २२

महिलाको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्याः ४

ओरेक (महिला पुनर्स्थापना केन्द्र)	महिला हिंसा विरुद्ध अभियान, मनोपरामर्श, सुरक्षित आवास प्रदान गर्दै आएको छ, र त्रियुगा नगरपालिका सहित ७ स्थानीय तहमा कार्यरत छ
महिला सशक्तिकरण स्रोत केन्द्र उदयपुर	रेडियो कार्यक्रममार्फत जागरूकता, प्रशिक्षण सञ्चालन गर्दै आएको संस्था हो ।
दलित महिला संघ	दलित समुदायका महिलाको सशक्तीकरण तथा पुनर्स्थापनामा केन्द्रित पहल गर्छ ।
महिला पुनर्स्थापना केन्द्र उदयपुर (पुनश्थापना केन्द्र)	ओरेकसँग सम्बन्धित संस्था, २०४७ देखि महिला अधिकारमाथि काम गर्दै आएको ।

बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्या :१३

- Jalpa Integrated Development Society (JIDS), Triyuga

- Child Development Services, Udayapur
- NESPEC (Nepal Social Development and People Empowerment Centre), Udayapur
- Human Right and Environment Center (HURENDEC), Udayapur
- Shree Ilaka Bal Bikash Gair Sarkari Samnwaya Samiti, Udayapur
- Sirjanatmak Samudaik Bikash Kendra, Udayapur
- Main Stream Women Service Center (MASWEC), Udayapur
- Shree Bikash Sahajikaran Sanjal, Udayapur
- Peace Society Center (PESOC), Udayapur
- Community Low Research Center (CLRC), Udayapur
- Samajik Samabeshikaran Prayash, Udayapur
- Nawa Prabhat Nepal (Youth-led inclusion), Udayapur
- Samabeshi Ka Lagi Yuwa Sashaktikarn, Udayapur

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्या : ३

- **Triyuga Intellectual Disability Parents Association (त्रियुगा)**
  – बौद्धिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अभिभावकसम्बन्धी संस्था, त्रियुगा ११ स्थित। बच्चा/युवा र अभिभावकहरूसँग काम गर्छ (Seto Gurans बाल विकास, disability parents' association)
- **Association of the Blind & Visually Impaired, Udayapur**
  – दृष्टिहीन र दृष्टि अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको संघ, राष्ट्रिय अपाङ्ग महासंघसम्बद्ध। दृष्टि, स्वरोजगार, कथा-कला तालिम जस्ता कार्यक्रम संचालन गर्छ
- **Nepal Red Cross Society – Udayapur District Chapter**
  – अपाङ्गता समावेशी राहत/मानवीय सेवा, प्राथमिक स्वास्थ्य र तरल सहायता जस्ता काममा संलग्न हुन्छ।
- जेष्ठ नागरिकको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाको संख्या : २
- जेष्ठ नागरिक जिल्ला संघ
- जेष्ठ नागरिक कल्याण समाज

<u>अनुगमनका क्रममा देखिएका नविनतम कुराहरुको टिपोट</u>

- बाल कोष
- बाल हेल्प लाईन
- बालमैत्री घोषणा कार्यान्वायन नगर र वडाको कार्ययोजना बमोजिम
- राष्ट्रिय बाल दिवस बाल श्रम बिरुद्ध कार्यक्रम
- अति विपन्न एकल समुदायका महिलाहरुलाई मकै पोल्ने तालिम प्रविधि हस्तान्तरण

- दलित महिला नेतृत्व विकास तालिम

निष्कर्ष

महिला तथा बालबालिका शाखा स्थानीय तहमा संवेदनशील र अधिकार—केन्द्रित सेवा दिने प्रमुख इकाई भए पनि त्यो शाखाले आन्तरिक संरचना, बाह्य वातावरण र सामाजिक—संस्कृतिक दृष्टिकोणका कारण विविध समस्या र चुनौतीहरू भोगिरहेको छ। यसलाई समाधान गर्न समन्वय, स्रोत परिचालन, नीति—स्तरीय पहुँच र सामाजिक रूपान्तरणका प्रयासहरू आवश्यक छन्।

७ विवरणहरुको बिश्लेषण

माथिको प्रतिबेदनका तथ्याङ्कलाई समेटेर तपसिलबमोजिमको तालिकामा सामाजिक र आर्थिक सूचकहरूलाई समेटेर क्षेत्रीय विकास र सामाजिक न्यायका दृष्टिले समेत महत्वपुर्ण आँकडाहरू देखाउने प्रयास गरिएको छ। प्राप्त बजेट र विभिन्न लक्षित जनसंख्याको तथ्याङ्कबाट सरकारी वा सम्बन्धित निकायले कति स्रोत व्यवस्थापन गरेको छ र तिनको उपयोगिता कस्तो छ भन्ने झल्किन्छ। विशेषगरी, लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट र महिला प्रतिनिधित्वले लैङ्गिक समता र सशक्तिकरणमा कतातिर अघि बढेको छ भन्ने अवलोकन गर्न सकिन्छ। लैङ्गिक हिंसाका घटनाहरू तथा न्यायिक समितिमा उजुरी र फछ्र्यौट संख्या, सामाजिक सुरक्षा, संरक्षण र न्याय प्रणालीको कार्यक्षमता जनाउने महत्वपूर्ण सूचक हुन्। बालबालिका र वृद्ध समूहलाई लक्षित सामाजिक भत्ताहरूको प्राप्ति र त्यसमाथि विनियोजित रकमले वृद्धावस्था र बाल संरक्षण मामिलामा गरिएको कार्यहरूको मूल्याङ्कन गर्न मद्दत गर्नेछ। त्यस्तै, अपाङ्गता क्षेत्रमा विनियोजित रकमले अपाङ्गता भएका व्यक्तिको समावेशी विकासलाई संकेत गर्दछ।

यस तालिका तयार गर्दा उक्त सूचकहरूको समन्वयात्मक विश्लेषण गर्न सकिने भएकाले नीति निर्माण, कार्यक्रम सुधार र सामाजिक न्यायको क्षेत्रमा ठोस निर्णय लिन सहयोग पुग्नेछ।

स्थानिय तह	लिम्चुङ्गबुङ गा.पा.	बेलका न.पा.	उदयपुरगढी गा.पा.	त्रियुगा न.पा.	कटारी न.पा.	चौदण्डीगढी न.पा.	ताप्ली गा.पा.	रौतामाई गा.पा.
महिला तथा सामाजिक बिकासको लागि बजेट(ने.रु	३२,७४,४०४	२५,००,०००	३६,००,०००	४७०५०००	२०००,०००	७,०००००	५१८३०००	२८,५०,०००
महिला जनसंख्या	४,८९९	२६,६४३	१४,०९७	५४२६२	३०,६३९	२८४७४	६७३६	१०३४५
लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (%)	०.२९%	१२.००%	०.९४%	१	०.२३	१५.०७%	२.४%	४.७३%
लैङ्गिक हिंसाका घटना	११	२३१	२	०	५०९	४०५	०	४
सामाजिक भत्ता पाउने एकल महिला	२५२	९४१	६२६	१४०५	११५९	८३७	६९	१०७
महिला प्रतिनिधित्व (%)	३५.७१%	१७.०७%	३६.३६%	४२.७	३८	३३%	३७.९३%	४०.५
बालबालिका जनसंख्या	३,९८३	१९,४४३	९,७७५	३५२०१	१६९१०	१९८४३	५६६३	३९९०
सामाजिक भत्ता पाउने बालबालिका	८८	४८९	३०१	९२६	५६२	४७७	१३३	२०७
न्यायिक समिति उजुरी संख्या	८	४६	१४	५१	४९	४७	४	६
न्यायिक समितिमा उजुरी फछ्यौंट संख्या	५	१२	११	४१	३१	२५	३	४
वृद्ध जनसंख्या	७३७	५,५४८	१,७९८	५४२६	३४६७	३८३२	८५५	१२५२
वृद्ध क्षेत्रमा विनियोजित रकम (%)	०.००५%	०.०१०%	०.००२%	०.२५	०.०%	०.००५%	०.१३%	०.१%
अपाङ्गता क्षेत्रमा विनियोजित रकम (%)	०.००३%	०.३००%	०.००५%	१.९७	०.९६%	०.७%	०.८६%	२.१%

१. स्थानीय तहहरुमा महिला तथा सामाजिक बिकासको लागि बजेट

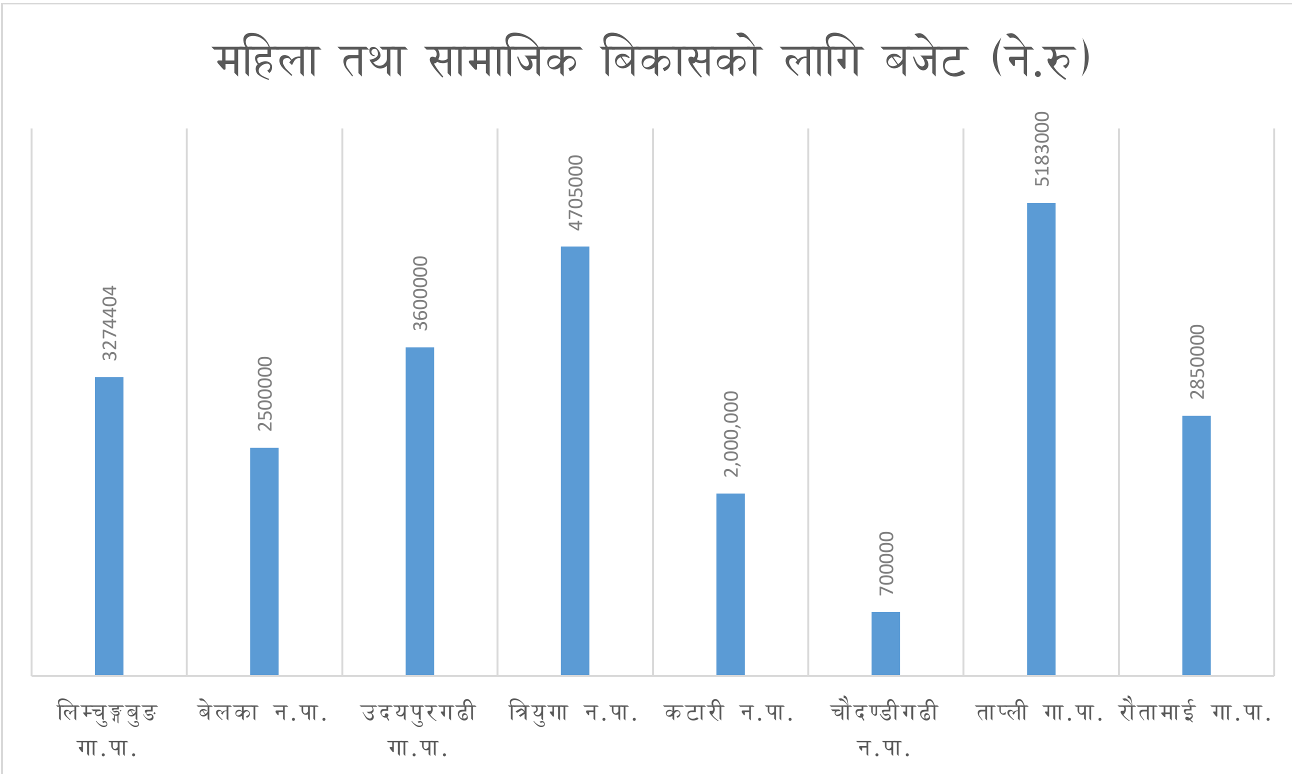

२. महिला जनसंख्या (स्थानीय तहहरुमा

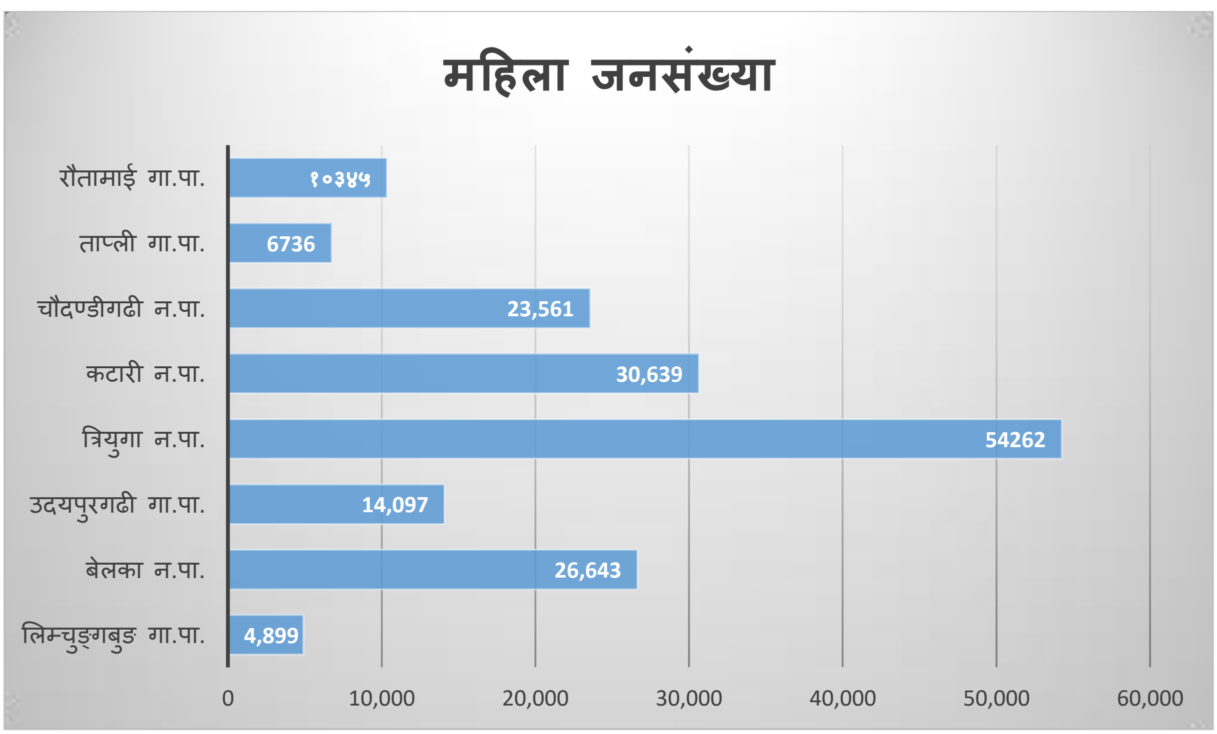

३. लैङ्गिक उत्तरदायि बजेट

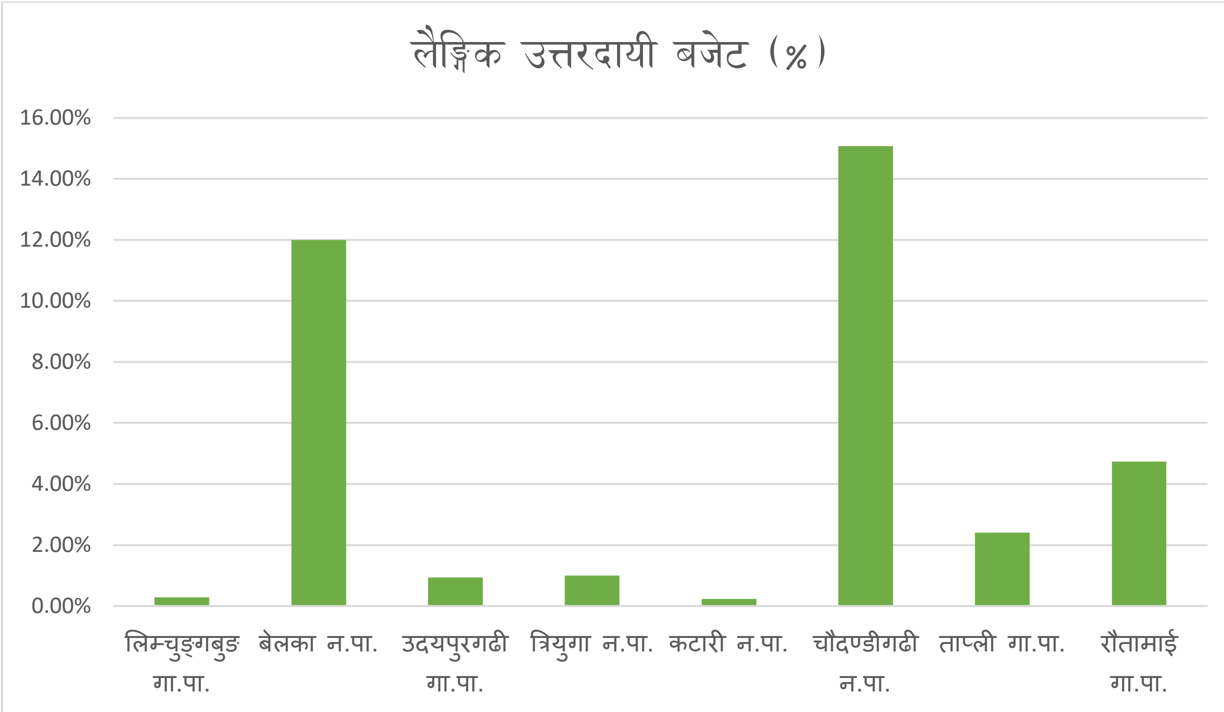

४. स्थानीय तहमा सामाजिक भत्ता पाउने एकल महिला

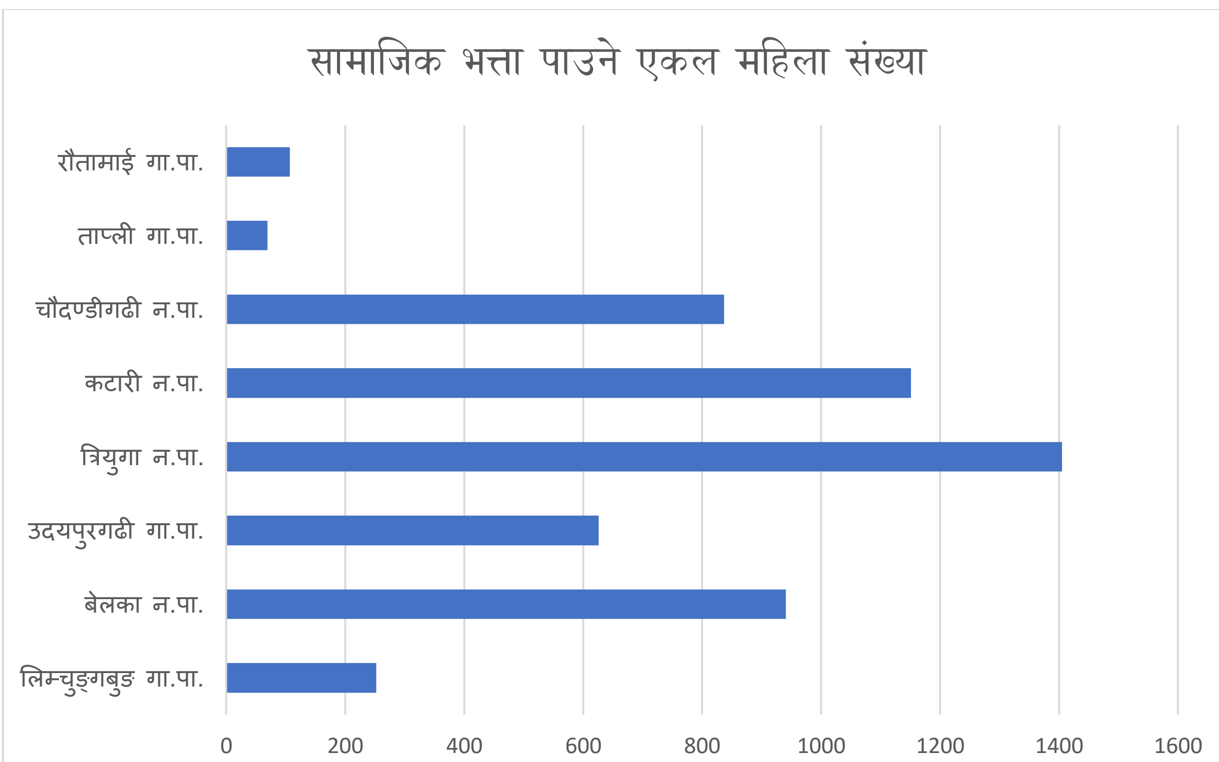

५. महिला प्रतिनिधित्व

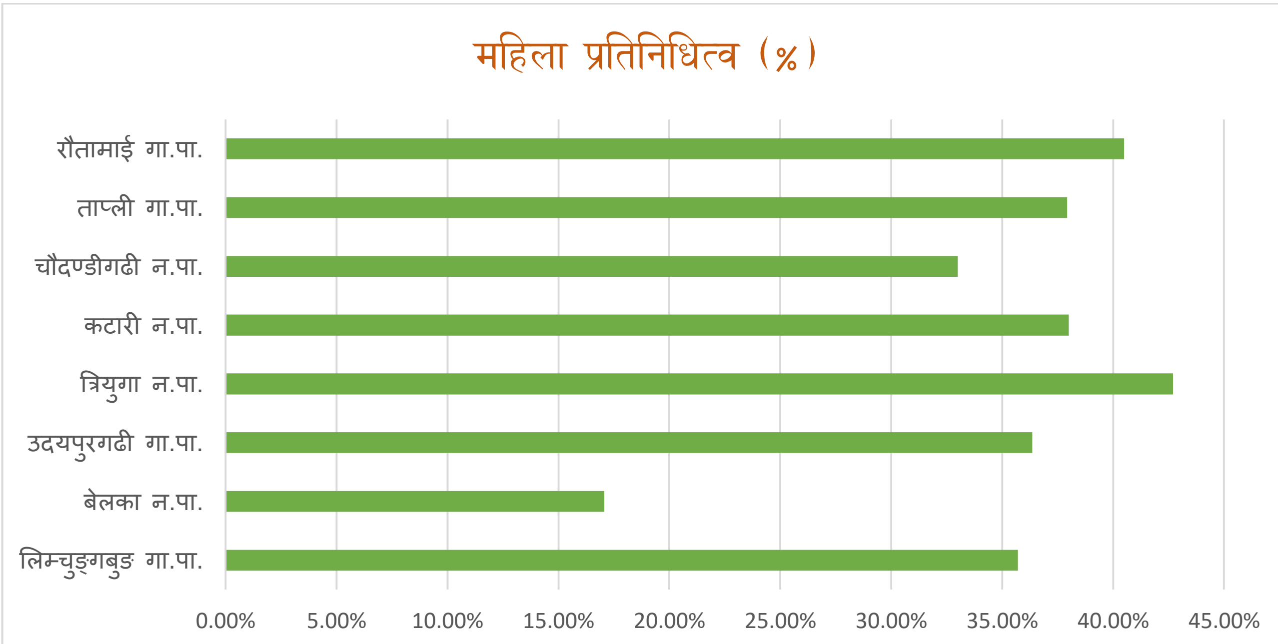

६. बालबालिकाको जनसंख्या र सामाजिक भत्ता पाउने बालबालिका

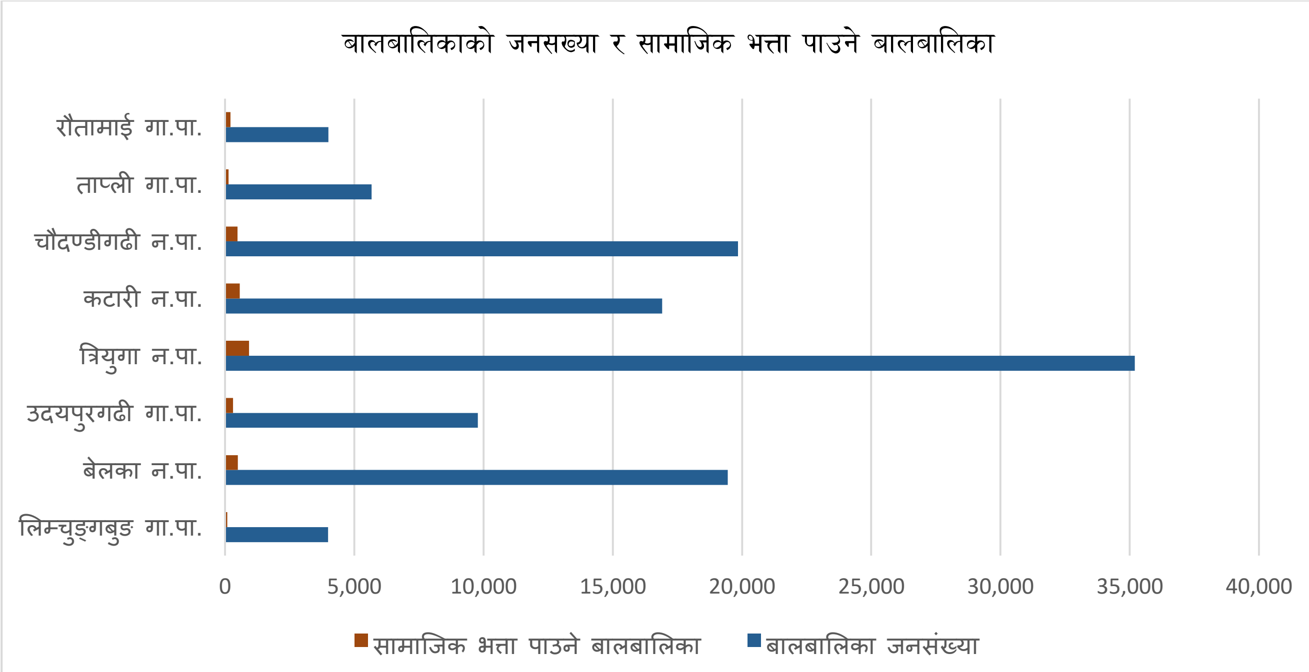

७. न्यायिक समिति उजुरी र फछ्र्योट

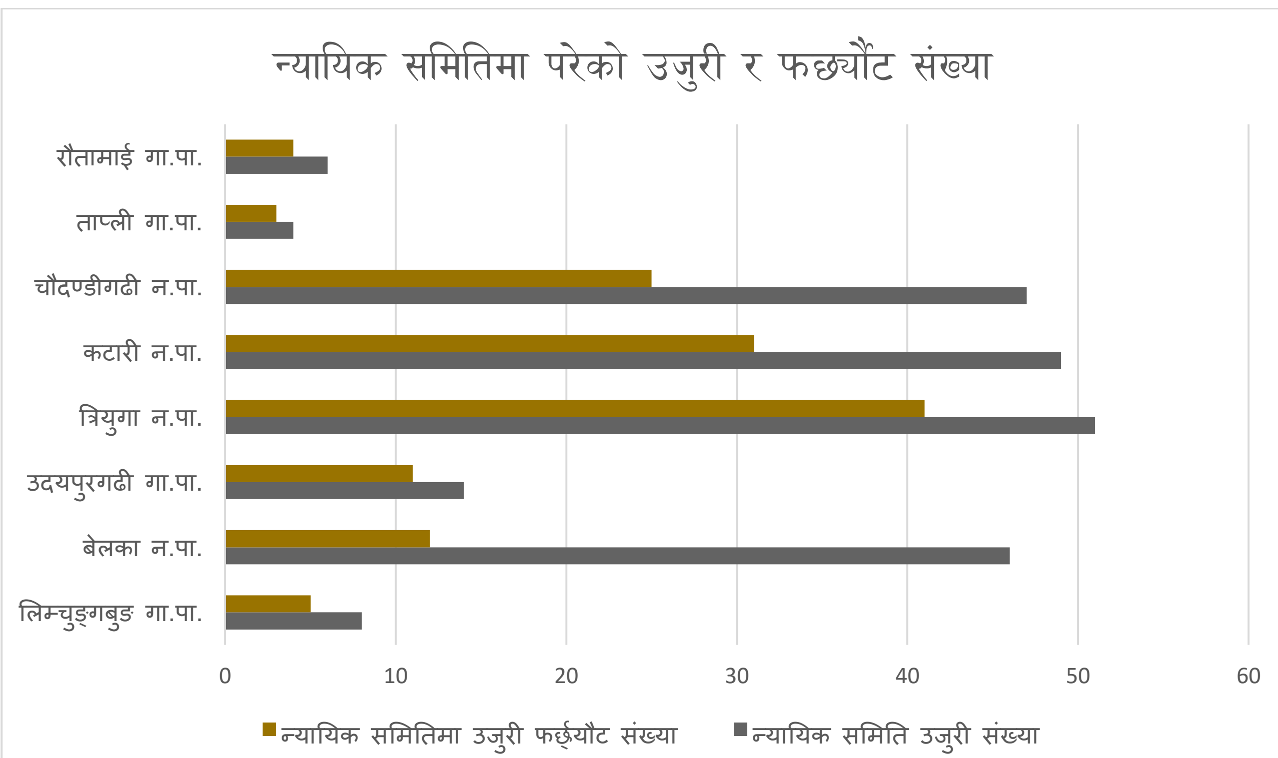

८. बृद्ध जनसंख्या र बिनियोजित बजेट प्रतिशत

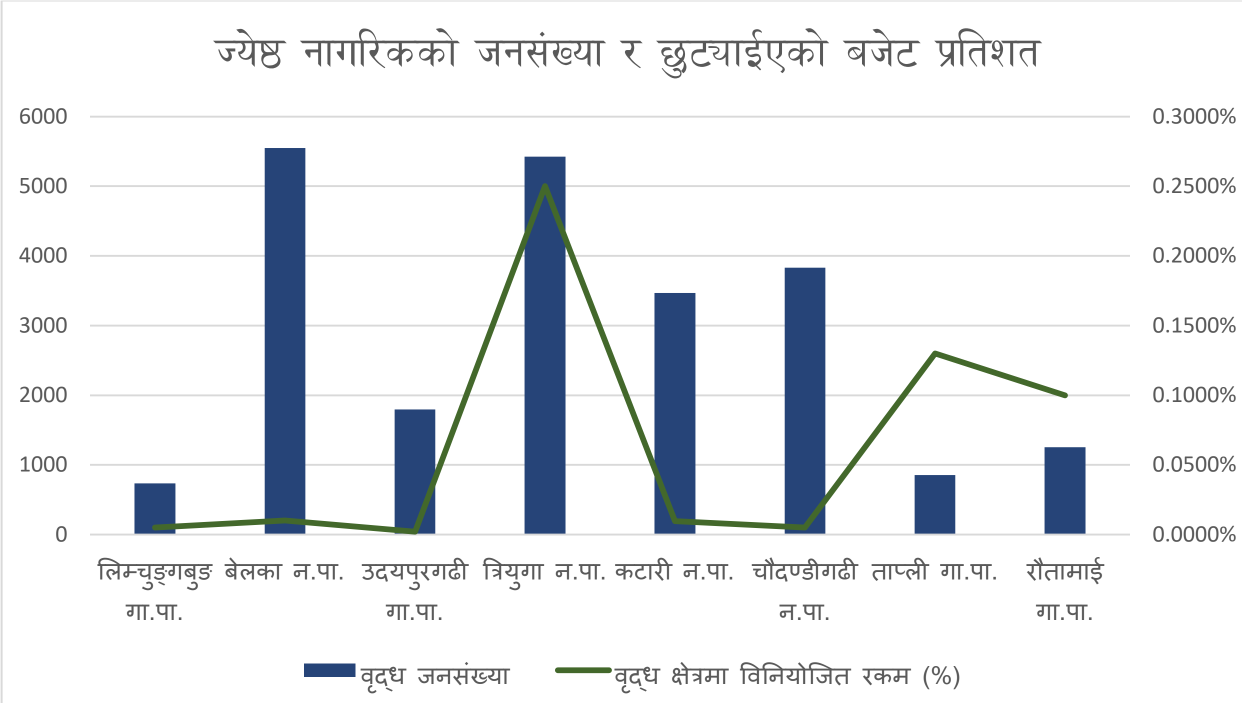

९. अपाङ्गता भएको जनसंख्या र उक्त क्षेत्रमा बजेट बिनियोजन

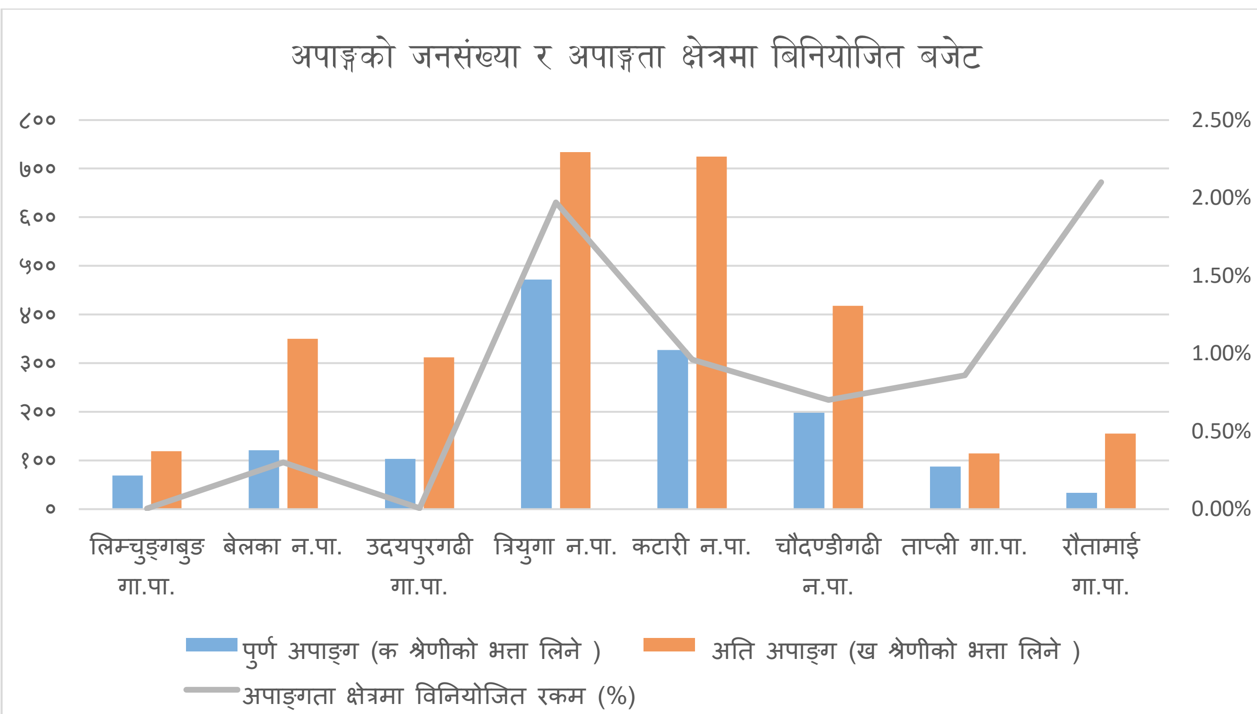

८ निष्कर्ष

- उदयपुर जिल्लाका ८ वटै स्थानीय तहहरू (४ नगरपालिका र ४ गाउँपालिका) मा सामाजिक विकास शाखा/महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक इकाई स्थापना भई सिमित कर्मचारी कार्यरत छन्। यी इकाईहरूले महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि सेवा प्रवाह, सचेतना, पुनर्स्थापना, सीप विकास, तथा सामाजिक संरक्षण कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरेका छन्।
- अधिकांश शाखाहरूले सीमित बजेटमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेका छन्। संघीय, प्रदेश, र स्थानीय सरकारबाट बजेट विनियोजन भए पनि समग्र आवश्यकता अनुसार अपर्याप्त रहेको पाइयो।
- विभिन्न स्थानीय तहहरुमा बालमैत्री, लैंगिक हिंसा न्यूनीकरण, महिला सशक्तिकरण, अपाङ्गता परिचयपत्र वितरणजस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएका छन्। कतिपय तहमा १,००० भन्दा बढी लाभग्राहीहरू समेत कार्यक्रममा समावेश भएको पाईयो।
- केही स्थानीय तहहरूमा लैंगिक हिंसा विरुद्धका सेवा केन्द्र छन् तर धेरैजसोमा सेवा केन्द्र, पुनर्स्थापना गृह, उद्धार कार्यक्रम नरहेको देखिन्छ।उदयपुर जिल्लाको चौदण्डीगढीमा सबैभन्दा बढी ४०५ वटा लैंगिक हिंसा घटना दर्ता भएका छन्।
- अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण, सीपमूलक तालिम, पुनर्स्थापना, तथा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरिएको पाइयो। ताप्ली र चौदण्डीगढीले अपाङ्गता रोकथामका लागि नविन कार्यक्रमहरू समेत सञ्चालन गरेका छन्।
- महिला प्रतिनिधित्व अधिकांश स्थानीय तहमा ३०% भन्दा माथि छ। चौदण्डीगढीले १५.०७% लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट विनियोजन गरेर अग्रस्थानमा रहेको छ, जबकि कतिपय पालिकाले १% भन्दा कम मात्र विनियोजन गरेका छन्।
- बालविकास केन्द्रहरूको संख्या ठूला नगरपालिकाहरूमा धेरै भए पनि, बालगृह, बाल पुनर्स्थापना, र उद्धार कोष भने प्रायः पालिकामा छैनन्। बालकल्याण अधिकारी भने अधिकांश तहमा छन्।

- सबै तहहरूले जनशक्ति, बजेटको अभाव, भौगोलिक कठिनाइ, तथा संघ/प्रदेशसँगको समन्वय अभाव प्रमुख चुनौतीका रूपमा उल्लेख गरेका छन्। साथै अभिलेख व्यवस्थापन समेत चुनौतीपूर्ण रुपमा हेरिने गरिएको छ।
- संघ/प्रदेशसँग समन्वय गर्ने संयन्त्र स्थापना, कर्मचारी क्षमता विकास, बजेट प्राथमिकता वृद्धि, तथा लैंगिक र बाल अधिकार विषयमा राजनितिक बृत्तमा संवेदनशीलता अभिवृद्धि गर्नुपर्ने सुझावहरू आएका छन्।
- सबैभन्दा बढी महिला प्रतिनिधित्व त्रियुगा नगरपालिकामा ४२.७% देखिएको छ भने सबैभन्दा कम रौतामाई गाउँपालिकामा १७.०७% मात्र रहेको छ।
- चौदण्डीगढी नगरपालिकाले १५.०७% बजेट लैङ्गिक उत्तरदायी कार्यक्रमका लागि छुटयाएको छ, कटारीले जम्मा ०.२३% मात्र विनियोजन गरेको देखिन्छ।
- त्रियुगा नगरपालिकामा १,४०५ एकल महिलाले सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गरेका छन्, ताप्लीमा भने ६९ जना मात्र लाभान्वित छन्।
- चौदण्डीगढी नगरपालिकामा १९,८४३ बालबालिका छन्, जसमध्ये ६०२ ले सामाजिक भत्ता पाएका छन् भने ताप्लीमा ५,६६३ बालबालिका छन् तर भत्ता पाउने संख्या जम्मा १३३ मात्र छन्।
- न्यायिक समितिमा उजुरी र समाधान दर चौदण्डीगढीमा ४७ उजुरी परेका थिए, जसमध्ये २५ उजुरी फछ्यौंट गरिएको देखिन्छ। कटारीमा ४९ उजुरीमा ३१ मात्र समाधान भएका छन्।
- विभिन्न पालिकाहरूले बालमैत्री नगरपालिका घोषणा, बाल हेल्पलाइन सञ्चालन, बाल श्रम विरुद्धका कार्यक्रम तथा किशोरी लक्षित तालिम जस्ता प्रयास थालेका छन्

साथै उदयपुर जिल्लाका आठ स्थानीय तहहरूमध्ये अधिकांशमा सामाजिक विकास शाखाहरू सीमित जनशक्तिका भरमा सञ्चालन भइरहेका छन्। कतिपय पालिकामा एकल कर्मचारीबाटै सम्पूर्ण कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेका छन्, जसले कार्यदक्षता र सेवा प्रभावमा नकारात्मक असर पारिरहेको छ। जनशक्ति

अभावका कारण नियमित सेवा प्रवाह, अभिलेख व्यवस्थापन तथा प्रतिवेदन निर्माणमा कठिनाइ भइरहेको छ।

बजेटको हिसाबले पनि सबै तहमा समानता देखिँदैन। चौदण्डीगढी नगरपालिकाले सबैभन्दा बढी १५.०७ प्रतिशत लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट विनियोजन गरे तापनी लिम्चुङबुङ्ग गाउँपालिकामा यो प्रतिशत ०.२९ मात्र रहेको छ। अपाङ्गता, बालबालिका र ज्येष्ठ नागरिकका कार्यक्रमहरूमा विनियोजन अत्यन्त न्यून रहेको छ, जसले यस क्षेत्रको प्राथमिकताको कमी स्पष्ट पार्दछ।

लैङ्गिक हिंसाका घटनामा ठुलो अन्तर देखिन्छ। चौदण्डीगढीमा सबैभन्दा बढी ४०५ घटनाहरू दर्ता गरिए भने, ताप्ली र लिम्चुङबुङमा कुनै घटना नै दर्ता नभएको देखिन्छ। साथै, अधिकांश पालिकाहरूमा पीडितका लागि सेवा केन्द्रहरू नै छैनन्। बेलका र त्रियुगामा मात्रै सेवा केन्द्र सञ्चालनमा छन्।

अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि परिचयपत्र वितरण, सामाजिक सुरक्षा भत्ता र केही तहमा सीपमूलक तालिम पनि दिइएको छ। चौदण्डीगढीमा अपाङ्गता भत्ता पाउने (क) श्रेणीका १९८ जना व्यक्तिहरू छन्। तर, कुनै पनि पालिकामा पुनःस्थापना केन्द्र छैन, जसले दीर्घकालीन सेवाको अभाव देखाउँछ।

महिला सशक्तिकरणको सन्दर्भमा, महिला अधिकार समितिहरू गठन, प्रतिनिधित्वमा वृद्धि (जस्तै ताप्लीमा ३७.९३%), तथा सामूहिक कार्यक्रममार्फत नेतृत्व विकास प्रयास गरिएका छन्। यद्यपि बजेटमा प्राथमिकता नपाउनु, सेवाको सुरक्षा नहुनुजस्ता कारणले कर्मचारीहरू निरुत्साहित भएका छन्।

बाल संरक्षणका लागि बालमैत्री वडा घोषणा ताप्ली र रौतामाई गाँउपालिकामा गरिएको छ। तर अधिकांश पालिकामा बालगृह, उद्धार केन्द्र वा पुनर्स्थापना गृह समेत नभएको अबस्था छ। बालकल्याण अधिकारी भने धेरै तहमा छन् तर उद्धार कोषका संरचनाको अभाव छ।

न्यायिक उजुरी व्यवस्थापनमा पनि विविधता देखिन्छ। चौदण्डीगढीमा ४७ उजुरी दर्ता भएका थिए जसमध्ये २५ उजुरी फछ्यौंट गरिएका छन्। तर अधिकांश उजुरीहरू सामान्य प्रशासनिक विषयमा छन्, जबकि बालविवाह, घरेलु हिंसा, दाइजो आदि विषयमा उजुरी न्यून छन्, जसले पीडितहरू उजुरी गर्न डराइरहेको अनुमान गर्न सकिन्छ।

ज्येष्ठ नागरिकका हकमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण भएको देखिए पनि बृद्धाश्रम, दिवा सेवा केन्द्र वा अन्य समर्थन सेवा छैनन्। सय वर्ष माथिका नागरिक धेरै पालिकामा भए पनि उनीहरूका लागि लक्षित कार्यक्रम न्यून छन्।

अनुगमनले देखाएका प्रमुख चुनौतीहरूमा जनशक्ति अभाव, MIS प्रणालीको अभाव, बजेट अपर्याप्तता, संघ–प्रदेशसँग समन्वय संयन्त्रको कमजोरी, र कार्यक्रम बुझाइको कमी रहेका छन्। समाधानका लागि संघीय समन्वय कार्यालय स्थापना, महिला बालबालिका इकाईको कर्मचारी क्षमता विकास, अभिलेख प्रणाली सुधार, तथा बजेटमा स्पष्ट प्राथमिकता सुनिश्चित गर्न सिफारिस गरिन्छ।

८. चित्रसूची

Figure 1 रौतामाई गाँउपालिका

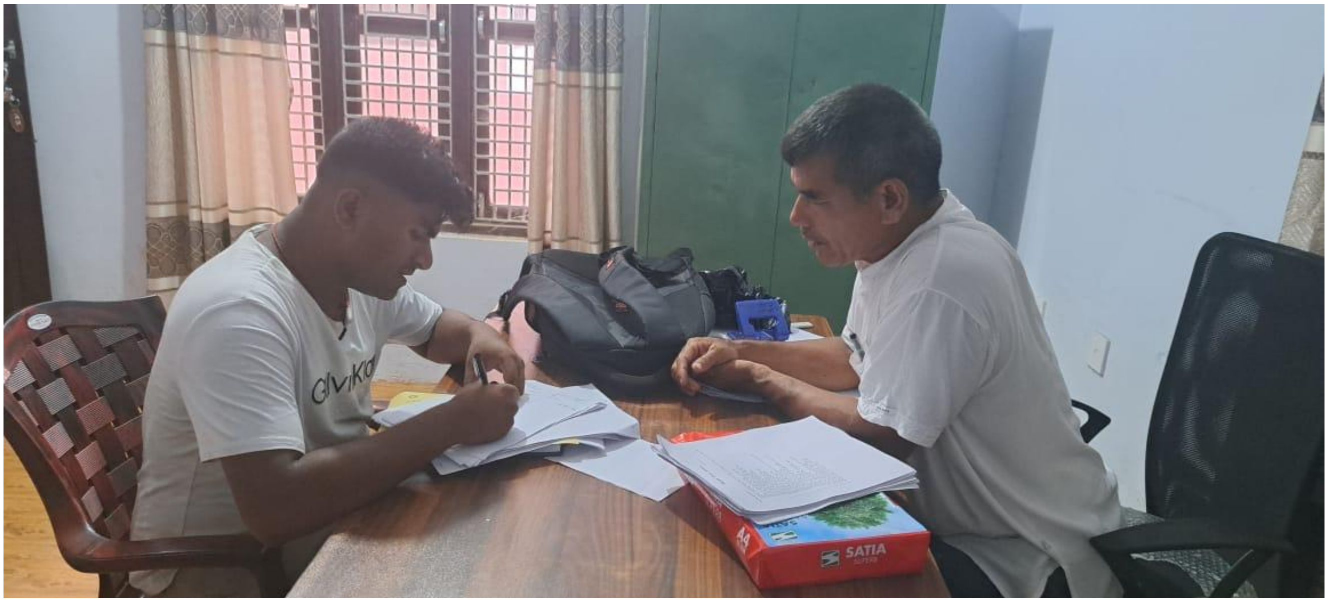

Figure 2 ताप्ली गाँउपालिका

Figure ३ लिम्चुङ्गबुङ्ग गाँउपालिका

Figure ४ उदयपुरगढी गाँउपालिका

Figure 4चौदण्डीगढी नगरपालिका

***Figure 3**बेलका नगरपालिका*

Figure 5 कटारी नगरपालिका

Figure 6 त्रियुगा नगरपालिका

धन्यबाद!!